

Izbija vsak dan razen nedelj in praznikov. Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in upravniki: 2657 So. Lawrence Ave. Office of Publications: 2657 So. Lawrence Ave. Telephone Lawndale 4333

LETO—YEAR XVII. Chicago, Ill., sreda, 23. julija (July 23), 1924. Subscription \$5.00 Yearly. STEV.—NUMBER 172.

MORILCA IZROČENA SODNIKU NA MILOST IN NEMILOST.

Sodna obravnava Leopolda in Loeba se vrši danes brez porotnikov. Odvetnik Darrow je izprijemil sodni predlog ter priznal, da sta njegova klijenta kriva umora in ugrabljenja za odkupnino. V sodni dvorani je to povzročilo velikansko razočaranje in presenečenje. Morilca sta se obnašala hladnokrvno kakor po navadi.

Chicago, Ill. — Zagovornik Richarda Loeba in Nathana F. Leopolda mlajšega je priznal, da sta mlada obtožena kriva umora, izvršenega na milijonarjem sinu Robertu Franku, ki sta bila privedena v poveljček dopoldne pred sodnika Caverlyja na zaslišanju glede sodnih predlogov.

Sodnik Caverly jima je dovolil izprijemiti predlog, v katerem sta zardila, da nista kriva, v toliko, da se sama priznava kriva umora in ugrabljenja za odkupnino, ko je odvetnik Clarence S. Darrow predlagal, da naj sodišče dovolji to pravico obtoženima morilecema. S tem sta se morilca predala sodišču na milost in nemilost.

Preden je sodnik Caverly sprejel njun izprijemljeni predlog, je vprašal vsakega posebe, če dobo dobro razumeta, da ju mora sodišče obsojiti na smrt ali pa na dolgotrajni zapor. In fanta sta oboje pritrdila, da se popolnoma navadeta vseh posledic, ki jih utegne imeti izprijemljeni predlog.

Sodnik je potem določil sredo na dan otvoritvene obravnave, na kateri prituže sodišče pretehtati dokazi. Temu se ni upogajalo niti državno pravdnstvo, niti ne zavetnik obtožencev. Odvetnik Benjamin McHraeh, ki je tudi zagovornik mladih morilcev, je zagotovil sodišču, da se zagovorništvu ne bo trudilo izprijemiti dokazov, ki jih bo doprineslo državno pravdnstvo.

Sodnik Caverly bo smel v smislu državnih postav vpoštevati samo evidenco olajševalnih okoliščin v zločinu, ki sta ga morilca priznala, ne pa evidence, ki stremiti dokazati njuno blaznost.

Čelo Loeb in Leopold sta bila presenečena in iznenadena, ko je odvetnik Darrow naznanil, da želi zagovorništvu izprijemiti svoj predlog ter priznati krivdo mladih morilcev, čeprav sta to še vedela poprej. Velikansko razočaranje in iznenadenje se je po polnost radovednega občinstva v sodni dvorani.

Ne da bi se odvetnik Darrow kaj obotavljal, je prišel s govornim stolom, ki se je končal s željo, naj sodišče dovolji fantoma pravico do izprijembe prvotnega predloga, v katerem sta zatrdila, da nista kriva umora in ugrabljenja.

Odvetnik Darrow je govoril: "Vaše velmojke, v zadevi Nathana F. Leopolda mlajšega in Richarda Loeba, obtoženih umora in ugrabljenja, je sodni dan danes jutraj, da vložimo katerikoli predlog. Le par minut hočem porabiti, da izpregovorim nekaj besed k stvari za ugod.

"Seve je nepotrebno reči, da nam je ta zadeva nudila mnogo zapletenosti in vzela mnogo noči. Nihče se ne more bolj zavediti odgovornosti kakor mi. To smo poiskovali vpoštevati s vsakega stališa, predvsem pa seve s stališa interesov naših klijentov, ali uveren sem, da ne more nihče, ki pozna družini teh dveh obtožencev, niti oddalec dvomiti o našem iskrenem sočustvovanju z vsemi prizadetimi družinami.

"Ta zadeva je središče izredne pozornosti radi groznega množice

Zmaga krojaških delavcev je le še vprašanje dneva.

TRI ČETRTINE SE JIH JE ŽE VRNILO NA DELO.

Najbolj zagrizeni podjetniki se vzdržujejo.

New York, N. Y. — Zastavkalo je okrog štirideset tisoč krojaških delavcev, organiziranih v Amalgamated Clothing Workers Union, okoli tri četrtine od teh zastavkojih delavcev se je pa vrnilo že na delo, tako da se lahko reče, da je zmaga krojaških delavcev le še vprašanje dneva. Več ko sto podjetnikov je že podpisalo pogodbo s organizacijo krojaških delavcev.

Najvažnejše točke v novi pogodbi so: Unika delavnic, vpostavitve minimalne mezde in zavarovanje proti brezposelnosti.

Velike delavnice kot na pr. Sam Finkelstein & Co., pri kateri dela osem sto delavcev in ki se je skozi več let uspešno branila delavske organizacije, je bila pogajanja v vrtnice stavk.

Pogajanja glede minimalne mezde, ki je očitana v pogodbi, so takoj pričela. Delavci, ki sp se vrnilo na delo, plačujejo po pet od sto od svojega zaslužka v stavkovni sklad za one, ki so še na stavki.

Predsednikom krojaške organizacije je bil zopet izvoljen Sidney Hillman, splošnim tajnikom pa Joseph Schlossberg. Pri splošnem glasovanju je prejel Hillman 27,698 glasov, proti je bilo oddanih 2,046 glasov. Schlossberg je bil izvoljen s 26,840 glasovi, proti njemu je glasovalo 2,271 glasov. Vsi stari glavni odborniki, ki so kandidirali, so bili zopet izvoljeni. To pokazuje, da je bilo članstvo zadovoljno z njihov delom v preteklosti.

Prihodnja konvencija se vrši v Montrealu v Kanadi.

Philadelphia, Pa. — Krojaški podjetniki skušajo izrabiti slabo sezono za znižanje mezde. Ampak v delavnicah, v katerih so delavci organizirani, so gospodje krojaški gospodarji slabo nalete-li.

Stavka je bila proglašena v velikih delavnicah J. Braumsteina in tvrdke S. Abrahams & Co. Delavci so zastavkali, ker sta tvrdki odpustili večje število delavcev brez vzroka. Abrahamsova tvrdka je znižala mezdo za 10% in povišala delovne ure v tednu od 44 na 48 ur.

NESTRPNOST NEMŠKIH NAČIČONALISTOV.

Na piko so vseli šide.

Berlin, Nemčija. — Nacionalisti so pripravili predlog, ki jo predlože nemškemu državnemu zboru in v kateri zahtevajo prognanstvo za šide. Ludendorff-Hitlerjeva stranka, ki je napol šovinistična in napol klerikalna, je izdala predloga za bavarski deželni zbor, katera ne zahteva le prognanstva za šide, ampak tudi določa, da šide ne smejo menjati svojega imena in ne smejo opravljati javne službe. Število šidov v šolah in na univerzah se mora omejiti na zelo majhno število, šide in tujezemci ne smejo lastovati zemlje v Bavarski. Končno ta bedata predloga določa, da morajo šide nositi posebno obleko z znamenji njih vere.

In še bi bila ta predloga res sprejeta, ki sodi v blaznec, kdo bi trpel Nihče drugi kot revni šide, pred bogatimi šidi bi se pa prismojnjeni general Ludendorff in konzortij valjali na trebuhu.

JUGOSLAVIJA NE TIJA VEČ POSOV NA NEJL.

Chicago, Ill. — Parobrodna družba Cunard Line je prejela obvestilo, da ne tirajo v Jugoslavijo več posov od potnikov, ki potujejo proti vzhodu. Zdej so odpravljene poteke za potnike v Jugoslavijo, ki so jih imeli ob povratku v Združene države.

ŽELEZNIŠKI BARONI BERAČIJO.

Stavkokašem bi radi privedli piknik.

Danville, Ill. — Rarpadajoča železnica Chicago & Eastern Illinois, ki še zdaj ne mara izravnavati stavke izza leta 1922 s stavkajočimi železniškimi delavci, berači med takojšnjimi trgovci za darove, da s njimi privedi letni piknik, katerega so zadnji dve leti obkrali samo stavkokaši in to se zgodi tudi 2. avgusta.

Neki trgovci, ki je prispeval pikniku, je menli, da je bil pod vtisom, da piknik privede unjeki delavci. Organizirani železniški delavci izjavljajo, da ne pobirajo darov in še jih kdo pobira v njih imenu, tedaj laže in taki berači so naj naznanijo policiji.

Tovorni parnik trčil v potniško ladjo.

Ladja se potopila, potniki, ki jih je od 100 do 900, so v rešilnih čolnih na morju.

O ŠTIRIH OSEB SE VE, DA SO ŽIVI TEGA NESREČNEGA SAKLUČIJA.

New York, N. Y. — O štirih potnikih je znano, da so bili ubiti, ko je tovorni parnik Swift Arrow trčil v potniško ladjo Boston v terek ob trah jutraj.

Ostali potniki — bilo jih je od 100 do 900 — in ladjino močvo so na rešilnih čolnih ponesrečene ladje na odprtem morju. Rešilna vozila jih iščejo v gosti megli, ki je bila vzrok nesreči.

Samo kapitan inšpektorgrafist sta ostala na ladji Boston. Nasredi je prebita in predrta. Luči ni nobene na njej, in signal za pomoč ne more dati nobenih od sebe.

Megla je tako gosta, da si rešilne ladje ne upajo priti približno ponesrečene ladje. V dobrih razdalji krojijo okoli nje ter iščejo s žarometi potnikov, ki so v rešilnih čolnih na odprtem morju. Radij vidnosti je skrajno omejen, in brezlična poročila pravijo, da je bilo mogoče rešilnim ladjam pobrati le tiste potnike, katerih čolni so bili odplavljeni v majhne kroge žarometne luči.

Parnik Swift Arrow, ki je bil le malo poškodovan, je poleg ponesrečene ladje ter kličše s svojimi sirenami v bližini se nahajajoče ladje na pomoč. Sestrski ladji Commonwealth in New York sta tudi na strani ponesrečene ladje. Več drugih vozil je odposlanih na pomoč.

Parnik Boston je normalno prevažal po 900 oseb, in promet med Bostonom pa New Yorkom je v tem letnem času na višku. Ali vseeno pa še ni znano, koliko ljudi topot na ladji.

Prva poročila so povedala, da je ladja Priscilla zadela v potniški parnik Boston. Ali pozneje pa je bilo tište poročilo popravljeno v toliko, da ni Priscilla, nego tovorni parnik Swift Arrow trčil v Boston. Swift Arrow je vozil in Fall Riverja, Mass. proti San Franciscu.

Polotok Point Judith je na severozapadni strani vhoda v zaliv Block Islands kakih deset milj od Newporta, R. I. In tu se je pripetila ta nesreča.

Ladja Boston je deloma potniška, deloma tovorno vozilo. Na njej je za 1,068 potnikov prostora. Ispuščena je bila v vodo dne 27. oktobra, 1923. Dolga je, 402 čevlja in je vozila 19 vozlov na uro.

VLAK UBIL DVA ČLOVEKA.

Kenosha, Wis. — Fred Hainne, star 38 let, in Ferdinand Egger, star 26 let, sta bila v nedeljo jutraj na mestu mriva, ko je avtomobil, na katerem sta se vozila omenjena moška, zadel v osebnih vlak Northwestern na križišču ceste Sheridan.

"EDINOST" IZPLAČAJ PET STO DOLARJEV NA GRADU!

Kadar poravnal svoj dolg, prejmi odgovor!

Delavska kri se drži kapitalističnih dobičkov.

ZARADI DOBIČKA SE OPUŠČAJO VARNOSTNE NAPRAVE.

To dobičkalnost plačujejo delavci s življenjem.

Stelarton, Nova Škotsija. — Uvedla se je preiskava, da doseženo vzroki in krivci, ki so skrivili eksplozijo v premogovniški Acadia Coal kompaniji, pri kateri so štirje rudarji smrtno ponesrečili, ampak krivcev niso dognali. To premogovniško družbo lastuje British Empire Steel korporacija, ki ima seveda tako močan vpliv, da ne najdejo uradni organi krivcev tam, kjer jih je različno videti.

Stari in izkušeni rudarji, ki delajo že po več let v tem rudniku, izjavljajo, da je vzrok za to razstrelbo iskati v varnosti družbe, ki želi producirati veliko premoega, pa nič izdati za varnostne naprave.

Štirje rudarji so umrli zaradi strupenih plinov, ki so se po eksploziji razvili 1,200 čevljev globoko pod zemljo. Sedem njih tovarišev so prinesli nezavestno na površje. Eden rudarjev je takoj razbil železno cev, ko je opazil, da prihaja dim, ki služi za dovažanje atimskega zraka, s katerim gonijo sesalke in druge stroje, da tako dobi malo svelega in dobrega zraka.

V tem rudniku se je dogodilo že več nesreč. V letu 1880 je v jamiu Ford izgubilo šest in štirideset rudarjev svoje življenje. V letu 1914 je našlo šest rudarjev smrt v vodi in ognju. V letu 1918 je v jamiu Allan smrtno ponesrečilo osem in osemdeset rudarjev.

British Empire Steel korporacija gospoduje absolutno v teh krajih. Ona je lastnica jeklarn in premogovnikov in železnih rudnikov v Novi Škotsiji. Za delavce ima trde delovne pogoje in nizke mezde. Ona je velika nasprotnica organiziranih delavcev in se je skozi leta bojevala proti delavski organizaciji.

Premogovnik Acadia je najboljši izmed drugih premogovnikov v Kanadi na mehkem premoega. Ampak za delavce je to jama trpljenja in revščine.

SVARILLO DELAVCEM.

Solnce ne plačuje stanarine in tudi ne daje živl delavcem.

Los Angeles, Cal. — Delavci, ki prihajajo za delom v Kalifornijo, morajo predvsem razumeti, da je klima res udobna v Kaliforniji, ali solnce ne oskarbuje delavcev s hrano in jim tudi ne plačuje je stanovanjske najemnine.

Strokovne organizacije svare delavce, naj ne odhajajo v Kalifornijo, ako se niso preje informirali pri svoji organizaciji, ako se dobi delo. Podjetniki seveda radi oglašajo, da primanjkujejo delavci, ker radi vidijo velike brezposelne armade delavcev. Ako je veliko delavcev brez dela, je toliko boljše znižati delavsko mezdo in podaljšati delavni čas.

Kapitalistično žesopnje dela reklamo za podjetnike, kakor bi delavci primanjkovali v Kaliforniji. Taka reklama je pravišljiva.

KOLUMBOV PARK Z D.

San Juan, Porto Rico. — Otoška vlada je darovala kraj, na katerem je Kristof Kolumb v letu 1492 pristal h kraju in se izkrcal, Združenim državam in guvernator Tower je darilo sprejel. Ta kraj se zdaj spremeni v park in v njem bo vihrala ameriška zastava.

Milostljiv je Horthy.

Budimpešta, Ogrsko. — Horthy je pokazal, da zna biti milostljiv napram onim, ki so hoteli hababurškemu Korlu pomagati na ogrski prestol. Izdan je bil razglas, da so pomilostnjeni vsi, ki so se udeležili pustolovščine hababurškega Korla, o kateri je upel Korval, da mu vrne zopet cesarsko krono.

BRAZILJANSKI VSTABI ČAKAJO NAPADA.

Utrjeni so pri Sao Paulu v dobrih postojankah.

Buenos Aires, Argentinja. — Po brzajavkah, ki so dospelo semkaj iz Rio de Janeiro, so mogoče že federalne čete napadle vstabe pri Sao Paulu. Neka oficijelna brazajvska pripoveduje o polvedbah s letalom o operacijah, ki se zdaj vrše.

Vstabi stejejo približno dvajset tisoč moži in so prepričani, kako konča bitka. Vstabe čete so zapredle vse važne strategične postojanke, topove pa imajo raspstavljene na takozvanih Angielskih gričih, s katerih obvladujejo vse ceste, ki vodijo v mesto.

Morilce v Perziji zadene težka roka.

SVOJ VERSKI FANATIZEM BODO PLAČALI S ŽIVLJENJEM.

Propaganda mednarodnega kapitala je tudi v resnih trenutkih umazana.

Tehran, Perzija. — Morilce ameriškega podkonzula Imbrieja bo zadela najhujša kazn in svoj verski fanatizem bodo morali nabrati plačati s življenjem. Tujzemski diplomatični zbor je po turškem poslaniku izročil perzijski vladi noto, v kateri zahteva ostre odredbe za varnost tujzemcev.

Ta nota je posledica umora, ki so ga izvršili verski fanatiki, ko so v svoji varaki zmedenosti napadli ameriškega podkonzula Imbrieja in ga ubili, češ, da je s fotografiranjem aparatom zasrtili "endodolni" studense.

Predsednik perzijskega parlamenta je odprl parlamentarno sejo s govorom, v katerem je obdelal umor ameriškega podkonzula Imbrieja. Ministrski predsednik Sardar Sepah je bil navzoč s vsemi ministri.

Zbornični predsednik je naglašal, da se ves narod zgraža nad zločinom, ki so ga povzročili verskofanatični ljudje. Povdarjal je, da je dolžnost vlade, da policie krivce in povzročitelje umora in jih kaznuje tako, kot aslušijo. Dodal je, da je dolžnost parlamenta, da pomaga vladi pri tem delu.

Te besede govore jasno kot beli dan, kakšno kazen prejmejo morilci.

Carigrad, Turčija. — Gotovi krogi, naklonjeni ruskemu carizmu in mednarodnemu kapitalu, od katerega upajo, da uvede zopet carizem v Rusiji, ne morejo biti dostojni niti ob tako resnih in žalostnih dogodkih, kot so se odigrali v Perziji. Dasiravno je ves svet prepričan, da je umor ameriškega konzula Imbrieja pripisati je verskemu fanatizmu in veri v čudeže, hočejo obžalovati ruskega carizma in mednarodnega kapitala prikazati boljševeke kot povzročitelje umora. Da svoji pripovedki vtisnejo pečat verjetnosti, posegajo nazaj in pripovedujejo, kaj je nekoč rekel ameriški podkonzul Imbrie, ki je zdaj mrtvi in logično ne more govoriti. To izrabljanje mrtvega sloveka v reklamne svrhe pokazuje značaj carističnih elementov in propagatorjev in agentov mednarodnega kapitala v pravi luči.

Washington, D. C. — Brzajavka ameriškega poslanika Joseph S. Kornfelda v Perziji naznanja, da bo perzijska vlada točno kaznovala morilce ameriškega podkonzula Robert Imbrieja in poškočovanje Američana Melin Seymourja.

Brzajvska pripoveduje, da je bil aretiran Kalosi Zodeh, cerkveni dostojanstvenik verskih zlotov in poleg njega so zapri še dva sto verskih fanatikov, ki so na sumu, da so se udeležili napada.

Perzijski poslanik je obiskal Grewa, ki zdaj vodi posle v državnem departementu, da je izrekel v imenu perzijske vlade obžalovanje zaradi čina, ki ga je izvršila verskofanatična topla, obenem je obljubil, da bo perzijska vlada izvela vse, da poča zadostnjeje šolovanih državljan.

Ameriški podjetniki izvajljajo mehiške delavce.

TAKO GOVORI PRITOŽBA KAPITANIH DELAVCEV.

Mehički delavci stradajo v Montani.

Mehiko City, Mehika. — Ministrstvo za zunanje zadeve je prejelo poročilo, da na tisoče mehiki delavcev strada v Montani, ki so prišli delat na nasade sladkorne pese. Te delavce zaposljuje v sezoni za sladkorno peso in delajo le šest mesecev v letu. Ko je sezona končana, so prepuljeni sami sebi in se morajo prebravnavati s tem, kar so sebi in svojim družinam odtrgali od ust, ko so delali v sezoni. Trpljenje je tako naraslo, da so se organizirali in so prosili mehiko vlado odpomoci proti ameriškim kompanijam, ki jih s mamljivimi obljubami izvajljajo na delo na nasade sladkorne pese.

Philadelphia, Pa. — Mehiki konzul v tem mestu naznanja, da pojde Eduardo Lucero na mehiki mejo, da najame neizmerno mehike delavce za New Jersey Zinc korporacijo v Palmertonu, N. J. Konzul svari mehika delavce, da so delovne razmere pri tej kompaniji izredno slabe. Veliko Mehičanov, ki se zdaj nahajajo tuka, žive v revščini in pomanjkanju.

San Antonio, Tex. — Takaj stališje pritožbe, da ravmatelji v železniških delavnicah pridržujejo mehike delavce na ta način, da jim ne izplačajo mezde. Ako delavci postanejo nadležni zaradi nezplačane mezde, jih aretirajo zaradi potovanja in deportirajo prek meje v Mehiko. Na ta način se rešijo potniški delavci, ki zahtevajo mezdo za svoje delo.

STAVKA KROJARIH DELAVCEV KONČANA.

Zmaga v neorganizirani delavniški je delca.

Duluth, Minn. — Krojaški stroka F. A. Patrick & Co., ki imo svojo delavnico v tem mestu, je privkrat obotljiva med delavci, ki izvira iz delavske solidarnosti. Delavci so zastavkali dne 13. marea, ker je tvrdka odpustila več organiziranih delavcev, ki se agitirali med svojimi tovariši, da se organizirajo. Po izbruhu stavke so delavci zahtevali, da tvrdka sprejme odpuščene delavce zopet v delo in da pripisna organizacije. Stavka je končala s kompromisom. Tvrdka je sprejela odpuščene delavce zopet v delo, ni pa priznala organizacije. Kadar pride prihodnji sunek od strani organiziranih delavcev, tedaj ba tvrdka najbrj priznala tudi organizacijo.

EN SAM SE REŠIL E JAPONŠKEGA PARNIKA.

Sedem in petdeset oseb je utonilo.

Tokio, Japonska. — Japonaki tovorni parnik "Marsujama Maru" se je pogreznil dne 11. julija pri otoku Goto. Od vsrge meštva in žustnikov je rešil en sam kurjač, katerega je vzela na sam krov ribiška ladja, ki ga je prikrovala v Kobe. Tako se je bilo zdaj zvedelo za usoda, ki je zadela parnik, ker parnik ni imel brezličnega aparata.

BOLGARIJA JE ODEDELÁ KARANTENO.

Sofija, Bolgarija. — Sanitarne oblasti so odredile stroge karantenske odredbe proti kugi ne vseh mešaj. Oficijelna naznanila iz Grčije naznanjajo, da so tam širi ta morilca.

VREME.

Lepo vreme in mil, lahki vetrovi v Illinoisu.

Solnce vzhaja ob 5:33 a. m. zaida pa ob 8:20 p. m. Luna je ob 12:35 a. m. Jupiter je zvezda.

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev Prosvete.

Kenmore, Ohio. — Dne 29. junija je tukajšnje novo društvo obdržalo svojo prvo zabavo ali piknik, odkar je bilo ustanovljeno. Radi slabega vremena se obhajanje ni moglo dovolj udeležiti, posebno ne iz bližnjih naselbin. Pa čeprav je bila udeležba majhna, je društvo se precej dobro napravilo, tako da smo pridobili nad dve sto dolarjev v društveno blagajno. Pomagano nam je bilo z o. n. kar nam je prinesel Anton Sever in nam dal na razpolago, za kar mu lepa hvala. Ravnetako nam je pomagal do lepšega uspeha rojak Lorenc iz Barbortona. Tudi članstvo se je trudilo v vseh ozirih, da napravi večji uspeh.

Pred dnevi mi je prijatelj prinesel list po imenu "Edinost" in rekel, naj berem. Ugledal sem dopis s podpisom "rojaka iz Kenmore". Dopisnik v tistem odgovarja na moj dopis, ki je bil priobčen v Prosveti.

Pravi, kako jaz zavijam resnice, da sem šel s politične strani na društvo. France se gotovo že spominja dneva, ko sva bila s rojakom tam, kjer je on na stanovanju. Vem, da mu je tudi dobro znano, iz kakšnega vzroka sva prišla. Dobro je slišal, ko sva se razgovarjala s rojakom, saj je tam na stanovanju kjer on. Jaz bi gotovo ne prišel v dotično hišo, kot prej ne vem, če sem že bil kdaj notri. Pa se je rojak izrazil, ko bomo imeli vse v redu za novo društvo, naj kar povemo, da bo takoj pristopil.

Tudi vem, da se spominja, da smo govorili o društvu. Naenkrat sem zaslišal besede: Jaz bi pa ne bil nikoli za socialiste ter se pripombo, da so ravnotaki kot belčevki, da vse delajo s silo. Šolo potem smo se začeli razgovarjati o drugih rečeh. "Rojak iz Kenmore" naj torej prvo pokaze na sebe. Naj ne predhaja drugim zavijanja, če njemu gre tako očitano. Ali sem jaz prišel agitirati za socialistični klub? Ali sem ga jaz vprašal, kam naj pristopi? Sam je prišel in rekel, da ni zanj. Jaz ga tudi nisem vprašal, če je za novo društvo, zato ker vem, da ni šel za nečeno ter dveh zaprednih delavskih ustanov.

"Sedaj se je malo na pamet naučil, pa trobi v svet," piše dopisnik v "Edinosti". France, odkod troja izobrazba? Si jo dobil na Manchester Roadu? Pri razgovoru si skoraj na vsako drugo besedo rekel: "No, kaj boš ti meni pravil, ko veš vem kot ti ali kdo drugi!" Pa mora biti res izobražen človek, ko se sam hvali in ponaha s svojo izobrazbo. Prikaznam mu pa to, da potrebujemo izobrazbo, ker potrebujemo jo vsi ljudje, največ pa tisti, ki se pošiljajo dopis v list zabith frančiškanov.

Predhaja, da nisem pisal direktno, zato se ne podpisam. Kaj sploh smatra za direktnost? Laž? Jaz sem pisal resnično kakor sem mislil, kar mislim, da je direktno dovolj. Drugič, ko bo zopet pisal, ako se bo še bal podpisati, pa naj vsaj napiše od spodaj: France z Manchester Roada. Bodo čitatelji vsaj vedeli, kdo je. — John Tanček.

SLIKE IZ NASELBIN.

Detroit, Mich. — Tovarnarski baroni našega mesta kar naprej odslavljajo ljudi. Kateri imamo delo, zaslužimo komaj toliko, da se preživimo. Ne smemo jim zameriti, saj vedo, kar delajo.

Slovenska naselbina se v tem mestu prav lepo razvija. Organizacija za slovenski dom je do sedaj dobro napredovala. Imeli smo delničarsko sejo dne 29. junija v namen, da kupimo zemljo in tudi sklenili kupiti na tisti strani mesta, za katero bo največ glasov. Seje sta se udeležila tudi dva rojaka, ki sta zastopala društvo Lincoln. Katerih nasvete je seja v vseh ozirih upoštevala, čeprav ni tega delničarja. Ni pa bilo toliko ohranjanja na precej močno našo stran, ki se je odločila za to stran, ki je bila vse čas od začetka na delu, da bi bilo šimprej mogoče slovensko zbirališče v sredini naše naselbine v Detroitu, a čemur bi veliko pripomogli naši mladinci do izobrazbe.

Po zaključku seje se je dobro pokazalo, kako raste med nami slovenski dom. Vsekar moramo rojake pridobiti drugo milijono in nadaljevati s delom za poravnane naših delničarjev, ki so bili tedaj v nezgodni, ali domov.

je pa prišel na površje, krenil v smer, da lahko škoduje ne samo nam, temveč tudi tistim, ki pridejo za nami. Tukajšnje društvo "Daljnogled" lepo uspeva. Imeli smo piknik na 13. julija, pri katerem se je pokazalo, da vlada najlepša sloga med nami. Udeležilo se je obilo ljudi, za kar gre vsa čast rojakom iz daljnjih naselbin, ki so nam na ta način pomogli do boljšega uspeha.

Na 4. julija se je skupina rojakov podala na izlet proti Clevelandu. Bil sem s njimi tudi jaz s dobrim namenom, če bi si mogel dobiti kako Urško ali Špelco, saj let imam dovolj, da mi jih ne bo treba več kupovati. Prav lepo vožnjo smo imeli vseokoli do St. Clair avenije, kjer smo skupno obiskali prijatelja. Naslednji dan sem s prijateljem posetil Slovenski dom in nekaj časa poslušal ubrano godbo, ki je izvrstno igrala. Tudi spominek sem dobil v domu. Misleč, da gre za Slovenski dom, sem si kupil številke in poskušal srečo. Imel sem jo, kajti ni trajalo dolgo, že mi je rojak s naznanom na ustnih pomolil savitek. Idoč k poštku sem odvil savitek, da vidim, s čim se me osrečili. Bilo se — šenske nogavice. S preudarnostjo, da morda še pridejo prav, sem jih spravlil.

Drugača čna smo se odpravili proti domu. Mimogrede smo se hoteli videti mesto Lorain, kako izgleda po nevihti, ki je je prizadela vihar. Vendar mesta nisimo mogli videti, kajti vasa pota, ki vodi v mesto so zastražena od vojaštva. Videli smo strašne votline in drevesa ob straneh podrine in nagnjena vsa na eno stran. Vihar je tam hudo lomastil.

Zahvalim se Slovincem v Clevelandu za lep sprejem. — F. T.

Ironston, Mich. — Naznanjam žalostno vest o smrti nepozabnega soproga George Butkoviča, ki je izgubil življenje z drugimi rudarji v Millford rudniku dne 5. februarja, ko je voda zalila rev. Pokopali smo ga 26. junija.

Pokojniki je bil star 29 let, rojen v vasi Ale, Krivi Put, bil je v Ameriki 12 let. Ranjki je bil zelo priljubljen med rojaki in drugimi, kar se je izkazalo ob času njegove smrti in pogrebu. Bil je član društva "Slovenska hrvaška sloga", št. 197 S. N. P. J. in društva "Sveti Juraj", št. 489 N. H. Z.

Zahvaljujem se za darovane vence od teh društev in lepa hvala tovarišem in prijateljem Milu Trpiču, Marku Krapičju, Joe Tomljanoviču, Juro Trpiču in Paulu Tomljanoviču za vence. Hvala vsem znanecem in prijateljem, ki ste se potrudili k sprevidu. Nepozabnemu dragemu soprogu in očetu pa naj bo lahka tuja zemlja. Spi mirno! Žalujoči ostali: Anna Butkovič in sin Grigec, Vladimir in mala hči Jelkica.

Chisholm, Minn. — Prišel sem semkaj pred par tedni kot slovenski turist, ne da bi se dal komu seznaniti, da sem Slovenec, kajti hotel sem imeti ugodnejšo priliko opazovati slovensko javnost. Na stranskem hodniku sem se večkrat sestel s Slovinci in jih poslušal, kako se mnogi razgovarjajo o sedanji mestni administraciji, da tako slabe kot letos še ni bilo. Delo pri mestni upravi dobivajo taki, ki so premožnejši, ali ameriški državljani in širakmi pa ne.

Nekoga, ki se več let stanuje v Chisholmu, sem vprašal, kako to, da je pri njih delo samo na vsaka dva tedna enkrat. Pravi: "Leta 1914 je bila velika depresija v industriji. Rudniki so prenehali obratovati in mnogo delavcev je izgubilo delo. Hodili so nad mestno administracijo, da jim da kako delo. Mesto je prišlo s delom na odvodnih kanalih in delavce uposlilo po dva tedna. Tako je ostalo do danes in bo menda toliko časa, dokler ne bo delavstvo izločilo moč iz svojega razreda, ki razumejo delavske težnje in bodo delali v interesu delavstva."

Nagovoril sem mlade delavce in povprašal, kako jim gre. Ojgovor je bil, da slabo. Kako to, sem ugovarjal, mladi ste, pomaloma delate in zaslužite, prostega časa imate za zabavo. — Eden izmed njih je rekel: "Ne delamo po malem, posebno po rudnikih ne." — "Saj delate lahke podzemlje", sem rekel, "pri mali lučici, kjer vas boss ne more tako hitro ugledati, da se obotavljate pri delu." Nato mi je odgovoril drugi: "Gospod, kakor izgleda iz vsega govorenja, ste slabo poučen o delu po tukajšnjih rudnikih. Pogodbeno delo imamo, ki ga nam je vsilila jeklarska družba. Delo je težnja od vozička pla-

šano. In tega lahko vidite, da mora delavec delati, četudi je bos doma." — "Pa greste lahke potem isčite, ko opravite svoje delo?" sem vprašal. "Na, mister! Pred časom na smemo iz rovov. Tako je odločil jeklarski trust. Tudi minuto ne, četudi smo gotovo s delom dve uri prej." — "Potem imate pa čudno pogodbo." — "Urejena je tako, kakor je vsed jeklarskemu trustu," je pristavil nekdo. "Pri vsem tem moramo priganjati k delu sami sebe. Če rudniški boss 'hika', da smo spravlili na površje premalo rude, in ga ne poslušamo, nas pa še odlovi od dela. Tako nam je s delom tu po železnih rudnikih."

"Ali ste kaj organizirani?" sem jim stavil ponovno vprašanje. "Kajho," pravi nekdo, "kdo bo pa spravil skupaj te rudarje, ki se ne verjamejo sami sebi, pa bodo v organizacijo. Imeli smo unijo leta 1918 in tudi stavko. Ničesar nismo dosegli. Stavka je bila sicer stogodotna, brez stavkove kazni, pa vseeno nismo nič dobili, kakaj, mnogo jih je reklo, kdo se bo boril v jeklarskim trustom. Nekateri so bili primorani iti delat za stare plače, kar niso imeli denarja za preživljanje. Vrnili smo se drug za drugim."

"Kako pa s politiko?" Odgovoril je eden izmed njih: "Politika je pri nas taka. Vsako leto imamo dve stranki, katerih ona se imenuje kompanijska ali jeklarskega trusta, druga pa mestna ali mestnih trgovcev. Pa naj bo izvoljena katerakoli, za delavce ne stori ničesar."

"Zakaj se pa ne organizirate politično in ustanovite svojo tretjo stranko?" Ušugali bi oni dve stranki, če bi nastopili skupno. "Prav pravite, mister," mi odgovori nekdo izmed njih. "Ampak kdo bo tem ljudem dopovedal, ko verjamejo samo v tisto, kar reče gospod na priklon in so dovedati samo za cerkvene ceremonije."

"Ali ste o socializmu še kaj poudčili?" Odgovoril je bil: "Slišal sem, da je ustanovljen tu socialistični klub, a da je jako mal, ker niso nihče zraven."

"Zakaj pa vi ne pristopite, mladi fantje?" jim stavi dalje vprašanje. "Razumeti bi morali, da politična ali strokovna organizacija je naše orožje, s katerimi si pridobite izboljšanje." "Sprej odgovori eden izmed njih: "Mister, prav pravite. Jaz sem bil še nekod pristopil v komunistično organizacijo, ker rekli so, da jih je tam več kakor v socialističnem klubu, kjer so menda sami schidemanoveli. Bil sem trikrat na komunistični seji, pa precej spomnil, da se še daleč za luno. Besede imajo radikalno, res, ampak drugo je konservativno in tretje cerkveno. Vodja komunistov gre tudi k maši poslušat božjo besedo, kar je znamenje, da komunisti verjamejo tudi v cerkev. Tisti, ki se verjame v cerkev, pa je socialist in še po miljenju deloma v srednjem veku. Če pa pride res napreden kandidat na volilno listo, imajo pa toliko govorenja proti njemu, da je groza. Vsaž tako se je zgodilo pri zadnjih naših volitvah. Ko sem spoznal njih mišljenje, sem pustil komunistični klub in zdaj sem brez organizacije. Mislim sem pristopiti k socialističnemu klubu, pa se obotavljam, kar pa vem, da je kriva naša kompanija. Vendar mislim, da bom pristopil h klubu v kratkem času."

Mladi fantje so se obrnili v eno, a jaz v drugo smer. Ker nameravam ostati tu še nekaj časa, bom še kaj poročal, predno se potam na zahodno stran Minnesote k zoročnikom. — Turist.

Lloydell, Pa. — Že dolgo ni bilo dopisa iz te naselbine, zato popišem tukajšnje razmere. Radi dela je bolj slabo, dva ali tri dni na teden. Imamo delata dva rudnika, ki obratujeta po pet dni v tednu. Tukajšnja naselbina šteje približno 150 Slovincov, od katerih je večina usvarovana pri Slovenski narodni podpori jednoti, a drugi spadajo k J. S. K. J. Zadržni lastnoročno svojo dverano, last društva št. 23 J. S. K. J.

Ker je dverana že stara in potrebna popravila, so se lastniki odločili, da jo popravijo. Videli so pa, da bo to stalo lepo vsoto denarja, zato je začela propaganda, da bi se združili pri obhodu letnih in se vrh. Škilnana je bila seja obeh društev, a ker so zahtevali popravilo od članov S. N. P. J., ni prišlo do sporazumljenja. Društvo s Petra in Pavla, št. 35 je imela na to svoje seje, kjer so se dogovorili, da nekaj postopijo, na kar je bila sproti občilona sejanja. Škilnana se je oporavnala, in sicer za popaj, da dverana ne

pripada več društvu sv. Petra in Pavla, ustanovi se poseben klub in dverana se bo imenovala Slovenski narodni dom. Vsa je izšlo do bro, a čez par dni so se že oglašili nasprotniki, ki so uspeši s prigovarjanjem, da sta čez nekaj dni prišla dva člana od društva sv. Petra in Pavla k predsedniku novoustanovljenega kluba in naznanila, da s združitvijo ne bo nič.

Zopet smo po starem. Iz vsega tega pa rojaki izvidijo, da se med večino Slovincov sicer da doseči sloga, ampak kjer se pojavijo nasprotniki, ki hujskajo proti slogi, nastane neporazumljenje. Če radi nesloge ni napredka, naj rojaki nikaner ne mislijo, da smo povsed nasadnjaki.

V naši naselbini je cerkev, katere vsako nedeljo nastladijo, da je nabito polna. Čeprav za nobeno drugo reč ni denarja, za cerkev je, mora biti. V tej smeri je torej večji napredek, ker brez male izjeme so vsi vpisani.

Kakor se sliši, bo kmalu otvoriti popravljena dverana. Že kar naprej vedo, da bo toliko ljudstva, da se bo vsa trlo. Slovence iz bližine vabim, naj ne zamudijo te slavnosti, ker zabave bo dovolj. Poleg drugih znamenitosti, bosta menda svetnika Peter in Pavel sama eno "zatancala". — Poročevalec.

Valley Grove, W. Va. — Rad ditam Prosveto, zato tudi rad poročam o delavskih razmerah, česar pa ravno sedaj ne bom pisal, saj še itak vsak dobro ve, da pri nas ne more biti dosti boljše kot drugod. Dne 28. junija smo privedli letno veselico tukajšnjega društva št. 425 S. N. P. J. ter kakor je meni sedaj znano, je tudi povojno izpadla za društveno blagajno. Obiskana je bila tako, da skoraj še nobena ne snak v naši naselbini. Obiskali so nas tudi prijatelji, zavedni Slovinci iz precej oddaljene naselbine Meadow Lands, Pa., za kar jim najlepša hvala. Pri prvi priložnosti jim vrnemo, saj bo mogoče pri njih drugi veselici sveti Florijan skrbnejše varoval stavbe v bližini dverane, pri naši drugi zabavi pa se mogoče Elija spamejati, da ne bo razsajal kakor zadnjič.

Dopisovalec iz Meadow Lands, Pa., poroča v št. 166 Prosvete, da se radi bliskov in grozov, oz. paradržnega Žiljevega spremstva prišli dve uri kasneje v posteljo, kakor je bil napravljen nađrt. Kaj pa je to dve uri za precej oddaljene? Saj smo domašini tu s planine sami prišli več ur prekasno, kasneje kot bi imeli priti iz prav istega vzroka. Bili smo daleč od doma (še sami nismo vedeli kje), ker začli smo biti v neurju po poti domov, ko so kurji šetevodja pričeli prepevat svojo vsakdanjo pesem, a ko smo prišli pod krove, je petelinji spev še izvalil kure na plano in solnce se je že za polovico pokazalo na nebu. Taka nam je bila sreča po krasni zabavi.

Na 26. julija bomo zopet imeli veselico. Če vas veseli, torej lahko pridete, saj kot je rečeno, vrnemo ob prvi priloiki. Le poguma ne izgubite, kajti prihodnjiljo pričakujemo lepšega vremena. Pozdrav Slovincem širom Amerike, Prosveti pa želim obilo uspeha. — Thomas Reven.

Vesti iz Jugoslavije.

Slovenski Narod in Sloveno sta v najhujšem spopadu. Narod bruha, Slovenec bruha, jeza je prikopala — na papirju seveda — do vrhunca in radovedni smo, kako bo ta boj končal. Eno pa lahko rečemo: Narod bo "gor plačal". — Ljudem, celo takim, ki so bili Narodovi naročniki, take blebetanje preseada. Zato ga odpovedujejo: Narod izgublja na naročnikih in vedel tega tudi na židovskih in veseljih inseratih. Jutro se seveda v boj, ki ga zanj vodi Narod, ne vlečeva. Ja, ja, Narod bo izkravel za sveto narodno stvar. — Revček!

Nova obravnava proti Čarugi in tovarišem? Kakor javljajo zagrebški listi, je državno pravdnitvo dostavilo preiskovalnemu sodniku v procesu proti Čarugi in tovarišem predlog, da uvede preiskavo glede 15 novih kazenskih slučajev, ki se pripisujejo družbi Jove Čarugi in za katere se državnemu pravdnitvu še naknadno pripelje prijave. V sodnih krogih so uverenja, da bo prišlo do nove obtožnice in do nove obravnave. V valčki gostilnici sta se sprija posestnika Alojzij Kramar in Šmarja in njegov sood šerjak radi nekega zasljišča. Beseda je

dala besedo in končno je šerjak zabrusil Kramarju v obraz: "Ti, ki si v Ameriki igral barabo in si se dane ameriške baraba, ne boš prav nič govoril." To je šlo Kramarju tako zelo k sreči, da je prijel prazno polittersko steklenico in zamahnil s njo proti šerjaku. Šerjakov prijatelj Janes Bohlen, posestnik iz Gornjega Blata, je prikočil napadenemu na pomoč; istaknil je pa pri tem majhno prasko na soncu, ki mu je prizadejal Kramarjev zalučeni kosarce in ki se je razletel nato na tisoč koscev ob zadaj ležečih vratih. To pa je tako raztogotilo Janca Bobna, da je planil izza mize, pograbil Kramarja za vrat in mu pri tem rastrgal srajco. Kramar se je seveda branil in vgriznil Bobna v prst, da bi se ga rešil. Končno se ju morali razdružiti sosedje, lahko bi se pa stvar prav tragično končala. Zadeva se je obravnavala pred ljubljanskim sodiščem, ki je obsodilo obo vročekrvnca in sicer Alojzij Kramarja na 400 Din globe, Janca Bobna pa na 100 Din.

Brezposelnost narobe. — Iz državne vojnotehnične delavnice v Ljubljani je bilo vrženo na cesto 160 delavcev. Enako so bili odpušteni tudi delavci vojnotehnične delavnice v Zagrebu in Sarajevu, tako da je država sama v enem dnevu vrгла na cesto 1650 delavcev. Povsed se navajali kot razlog; pomanjkanje kreditov za delavske plače. Po vzgledu države sledijo sedaj, kakor smo predvidevali, privatni podjetniki. "Ferrum" v Subotici je odpustila 230 delavcev, "ker nima denarja za delavske plače". Ti delavci so popravljali vagono za ministrstvo zobračaja, ki ni plačala v tovarni svojih naročil in je zato vrгла na cesto 230 delavcev. Torej sproti je država dala povod odpuščenju. Če ministrstvo na bo v kratkem poravnalo svojih dolgov, bo tovarna odpustila še ostale delavce, ki so še ostali na delu.

Delavci, ki so zaposleni na prosti požarovac—Mala Krana, niso dobili še dva meseca plače — ker ni kredita. Tudi ti delavci bodo morali delo zapustiti, ker ne morejo delati lačni. Karakteristično je, da zmanjka kreditov vselej, kadar se gre za plače delavcev, da pa je dovolj kreditov in denarja za rams druge nepotrebne stroške, ki jih delajo ministri.

Merodajni faktorji, ki so na vladi (radikali in demokrati-Orjunci), se točejo na prsa in pripoveduje, kako se trudijo, da bi preprečili brezposelnost in pomagali brezposelnim. Iz navedenih par primerov se vidi, da se ta njihova skrb v besedah izraža in dejanju drugače, v odpuščenju delavcev in zapiranju delavnice, vidi se njihova lažnjiva samohvala in licemerstvo.

Polar vled strele. — V hišo posestnika Franca Kovačiča v Hrušovu pri Planini je udarila strela. Poslopje je v kratkem času popolnoma pogorelo; uničeni so vsi predelki, pohištvo in obleka. Ostalo je le golo sidovje. Škoda se čeni na 60,000 dinarjev. Poslopje je bilo zavarovano le za 3000 kron.

Nesreča pri delu. — Drvar Franc Žurjar in Travnika, zaposlen pri Auerspergovem godnem uradu v Kočevju, je v gordu "Glazuta" podiral smreko. Valed padea smreka na neki hraat se je odlomila močna veja, ki je zadela Žurjarja na glavo ter mu prebila lobanjo. Žurjar je v nezavesti kmalu nato umrl.

Potrjena smrtna obsodba. — Iz Novega Sada poročajo, da je kasnijsko sodišče potrdilo obsodbo, katera je bila izrečena proti Emanuelu Tetnu, ki je pred dvema letoma ubil neko ženo v Subotici, neko drugo pa težko ranil. Nesreča ali samomor. — Iz Zidanaega mesta nam poročajo: Od četrtka na petek zvečer se je vračala žena delavca tukajšnje tvornice Roza Forjak s svojim možem od trgovine Železniki proti domu. Naenkrat se je žena odstranila, odhitela proti Savinji in padla v vodo. Njenega trupla še dosedaj niso mogli najti. Ali se je zgodila nesreča ali samomor, še ni doznano.

NAJVEČJI DENARNI ZAVOD IZVEN OKOLICE DOLNJEGA MESTA

postal je dne 14. julija, 1924 z združenjem

KASPAR STATE BANK AMERICAN STATE BANK 1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill. KASPAR AMERICAN STATE BANK 125 Blue Island Ave., Chicago, Ill. KASPAR AMERICAN STATE BANK 1900 Blue Island Avenue Chicago, Illinois Kapital in vtiak \$2,000,000.00 VARNNA BANKA ZA ULAGANJE VAŠEGA DENARJA.

slujske sodišče potrdilo obsodbo, katera je bila izrečena proti Emanuelu Tetnu, ki je pred dvema letoma ubil neko ženo v Subotici, neko drugo pa težko ranil. Nesreča ali samomor. — Iz Zidanaega mesta nam poročajo: Od četrtka na petek zvečer se je vračala žena delavca tukajšnje tvornice Roza Forjak s svojim možem od trgovine Železniki proti domu. Naenkrat se je žena odstranila, odhitela proti Savinji in padla v vodo. Njenega trupla še dosedaj niso mogli najti. Ali se je zgodila nesreča ali samomor, še ni doznano.

Strelna ubila straharja. — V okolici Varaždina je divjala huda nevihta. Mestnega policijskega stražnika Lipovca, ki je bil na potu iz Varaždina na Breg, je strela ubila, njegovo ženo pa omamila. Strelna je udarila v Jakobovu ter ubila neko ženo.

Bop pod Brezjem. — Fred dnevi je bil napaden v gordu pod Brezjem od dveh starejših neznancev 15 letni Joža Pirnat. Storitca sta ga slika popolnoma do gola, ga in mu odnesla še 25 Din gotovine. Po izvršenem ropu sta izgubila v notranjost gorde.

Čuvra vled strelina. — V Džakovu je pred osmimi meseci stekel po ugriški 85letno Marijo Steiner. Poslali so jo takoj v Parsteurjev zavod, kjer je dobila dvanajst injekcij. Pred kratkim je starka pobesnela ter umrla v groznih mukah.

NAZVANILLO IN ZAHVALA.

S tužnim sroem naznanjam sodnikom, znanecem in prijateljem, da je za vedno zspal moj dragi soprog in oče ANTON FABJAN.

Umrl je dne 22. junija 1924, sđtđraj na svojem domu v starosti 60. Rojen je bil dne 30. junija, 1864, v Mali Loki na Kranjskoku. Tukaj zapuša mene žalujčo vdovo in sedem nedoraslih otrok. Lepa hvala prijateljem in znanecem, ki so mi pomagali in me obiskali v uri žalosti, ter s premili mojega soproga k mirnemu počitku. Najlepša hvala društvu "Karol Marks" št. 225, S. N. P. J. Eddison, Kans., za darovani krasni vence in enako tudi vsem sorodnikom, ki so podarili vence, na njegovo krsto. Posebno lepa hvala moji sestri in bratu Fred Krepmuč, ki so me prišli obiskati iz Nove Mehike. Torej še enkrat moja iskrena hvala vsem skupaj. Tebi dragi soprog in oče škilno, počivaj v miru in lahka bodi tebi ameriška gruda. Žalujoči ostali: Josefa Fabjan, soproga, Anton, Bogomil, Frank, William in Ferdinand, sinovi. Mary in Angela, hčerke v Edison, Kans. (Girard.)

Gregor Naglič, soprog, Veronika in Adelajda, hčeri, Elgin, sin Anton in Margareta Poje, starši, Jožef, brat, Terenija in Antonija, sestre. Počivaj v miru v ameriški zemlji. V Dunjo, Pa.

Jeli vaša navada hraniti?

Hranjenje, kakor tudi mnoge druge vrline so za dosego uspeha in zboljšanja življenjskih razmer neobhodne potrebe. Ako se niste pričeli hraniti, ne odlašajte dalje temal prikažite že danes in ugotovite Val denar pri solidni domaći banki na

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT" kjer vam prinaha 4% obresti na leto in je sigurnost sajamšena. Denarna nakazila v Dollarjih, Dinarjih, in Lirah izvršujemo eno in točno. Zastopstvo vseh prebomarskih porobrednih prog. FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street, New York, N. Y. GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKO PODUNAVSKE BANKE.

OFICIJELNA NAZMANILA S. N. P. J. TRIMESEČNA SEJA. Skupna seja glavnega uprave...

Finančni kralj je izročil ultimatum. Za ministrake predsednika je to mazel curek vode. London, Anglija. — "Daily Telegraph" trdi, da so mednarodni bankirji podali svoj ultimatum...

Priloge za LaFollettovo kampanjo. Železničarske bratovščine se ne pehajo za kontrolo. Trije novi socijalistični zastopniki. Frank Morrison konferiral s sen. La Follettom.

Duhoven dobil dve leti zapora. Richmond, Va. — Rev. N. P. Denis je bil po poroti v tem mestu obsojen na dve leti zapora v državnih ječi dne 19. julija letos...

Sabinska kraljica. V času, ko je vladarica Sabinec kraljica Bilhis s svojimi oblikom razveselila kralja Salomona...

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustanovljena 9. aprila 1904. GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

ČLANOM SNPJ. V POJASNILO! Kot vam je znano, je gl. izvrševalni odbor razpisal izredni asecment v bolnišniški sklad v razred \$5 dnevne bolniške podpore po \$3.00 mesečno do preklica...

Ministrski predsedniki niso veselili tega poročila, kajti sporočilo jasno govori, da vladajo finančni kralji in ne ljudstva. Gospodje finančni pravijo, tako bo, in če se ljudstva zoperstavlja...

Odbor je sklenil povečati svojo članstvo s zastopniki delavskih ali progresivnih skupin v sorazmerno s močjo tistih organizacij. To bo omogočilo vstop številni delegaciji Američke delavske federacije...

Portret barona Žige Zoisa. — Inženir Rustija iz Trsta je iztaknil v Skriljah v Vipavski dolini menda edini portret barona Žige Zoisa, ki je igral svojedobno znamenito vlogo v gospodarskem in tudi v književnem življenju Slovenije...

Incident v Postojni. — O novem incidentu, ki so ga izkazali fašisti v Postojni, smo prejeli še sledeče avtentične podatke: V noči od 28. na 29. junija je bil kot zastopnik jugos. železnice uprave v Postojni na kolodvoru v službi asistent državnih železnic gosp. Franjo Levčnik...

SEVERA'S BALZOL. Splošna tonika za moške in ženske. Pomaga naravi a tem da boledece in jatra bode pričela s svojim normalnim poslovanjem in prevaba bo zopet postala redna.

Irci in predsedniški kandidati. Washington, D. C. — Feder. Press. — John Finnerty, ki je zastopnik zveze za priznanje irske republike, je dejal, da je Davis smatral za odločnega nasprotnika stari irski pravdi. Davis je istovestno s državnim tajnikom Hughesom. Branil je Morganove interese pod angleško zastavo...

Med petimi člani, ki se niso strinjali s večino, je najbolje zadel komisar Joseph Eastman. Dejal je, da bi morala znižana voznila za žitne pridelke sicer ne rešila problema kmetijske stiske, ali zdi se mu pa, da bi imel takšen preizkus veliko vrednost v ekonomski zvezi američkega naroda. Sedanja železniška voznila je pretirana in neprimerna. Ali dokler bodo železnice zasebno podjetje, ki se peha za dobičkon, bo kmet moral plačevati neprimerno voznilo za svoje pridelke.

Reparacijski umor. — V Ajdovščini na Gorškem so našli v nedeljo jutraj 62letno Katarino Čej mrtvo v njeni hiši. Ležala je na tleh sredi sebi ter imela težke poškodbe na čelu in na tlinikom. Po sobi je bilo vse razmetano, gre torej očitno za reparacijski umor. O zločinu se ni nobenega sledu.

Skok s tretjega nadstropja. — Na strašen način si je končala življenje 30letna Roza Vodopivec, služkinja pri neki triški rodbini. Skočila je z okna tretjega nadstropja na dvorišče, kjer je obležala v juhi krvi. Ko je prihitel na lice mesta zdravnik realne postaje, je mogel ugotoviti, da je Vodopivecova že mrtva. Neurednica si je pri padcu zdrobila lobanjo ter dobila težke notranje poškodbe. Kaj je navedeno žensko znalo v smrti, ni znano.

Incident v Postojni. — O novem incidentu, ki so ga izkazali fašisti v Postojni, smo prejeli še sledeče avtentične podatke: V noči od 28. na 29. junija je bil kot zastopnik jugos. železnice uprave v Postojni na kolodvoru v službi asistent državnih železnic gosp. Franjo Levčnik. Ne nadoma sta potrkala na okno fašista poročnik Maffei in podporočnik Trebuson in zahtevala, da naj pride ven, sicer ga ubijeta. Gosp. Levčnik se je odvalil v vprašal oba fašistika, kaj želita. V tem trenutku se je pridružil še neki Prioglio, s katerim se je pričel živahno ragovarjati. Nenadoma pa je podporočnik Trebuson gosp. Levčnika sunil v rebra. Ne da bi reagiral, se je gosp. Levčnik obrnil in odšel nazaj proti pekoru. Medtem pa je že priskočil Maffei in zamašnil dvakrat v bokarjem proti njegovi glavi. K sreči pa se je Levčnik pravočasno umaknil in ni bil dobro zadet. Takoj nato je dobil od podprefekture v Postojni kopir, da naj zapusti Postojno. Ker pa je Levčnikova vezala službena dolžnost, se je nujno obrnil na jugos. konzulat v Trstu s prošnjo za zaščito, kateri konzul je takoj pisмено obvestil o dogodku tržaško prefekturo, ki je potem intervenerala v Postojno. To pa je bilo povod, da so postojnski fašisti pričeli čsrditejšo gonjo proti Levčniku, kar je najboljši dokaz, da je bil incident inseciniran direktno od strani italijanskih oblasti v Postojni. V nedeljo zjutraj se je asistent Levčnik, čegar življenje je bilo ogroženo, odpeljal iz Postojne in je sedaj na Rakeku.

RAD BI IZVEDEL za mojega brata John Mele in za bratrance Gregor Mele, ki se nahajata nekje v državi Pennsylvania. Kdor bi kaj vedel o prvem ali drugem, prosim, da mi to sporoči. Ako bosta pa ona dva samsta tvoj glas dala, naj se nemudoma javita na moj naslov: Matija Mele, 1425 E. 53rd Street, Cleveland, Ohio. (Adv.)

Španija najstarekopijska najstarekopijska na svetu. Washington, D. C. — Feder. Press. — Lelfur Magnusson, zastopnik v Ameriki za mednarodni delavski urad v Genevi, naznanja, da obuje pregled delavskih zakonov v raznih deželah Španije. Portugalsko in Colombijo kot najbolj nazadnjaške države na svetu, kolikor se to tiče predelavnja in modernizacije delavskih postav.

DRŽAVNA POLICIJA ZA PRIGANJANJE ORGANIZIRANEGA DELAVSTVA. New York, N. Y. — Feder. Press. — V 17 državah, ki imajo državno policijo, se poslujejo četniki skoraj vseh let proti delavcem delodajalcem v prilog. Tako poroča unija za američke civilne svobodine. Iz tega poročila je razvidno, da so delavske organizacije proti državnemu policijskemu sistemu zato, ker uporabljajo oblasti takšno policijo za zatiranje delavskih stavk in poganjajo z nje delavce iz njihovih domov. Uradna poročila govore o grozovitosti, ki jih je uganjala državna policija v industrijskih spornih in New Yorku, Pennsylvaniji, Zapadni Virginiji in Colorado. Protidelavski delodajalci pod plaščem trgovskih zbornic, krošni klubov, bankirske zveze in organizacije bogatih "kmetov", vse te skupine podpirajo prizadevanja, stremoeča za povečanjem in razširjenjem državne policije v smislu vojaške porazredbe.

VRANA VRANI NE IZKLJUJE OČI. New York, N. Y. — Dobro znana kapitalistična ustanova v sruco kapitalističnega okrožja Wall Street, Trinity Church Corporation, je kakor naznanja, naredila lani skoro poldrugi milijon dolarjev prisilje. Samo najjavnije so ji prinesle \$1,131,258, a obrestni pa \$35,555. — Vrana vrani ne izkljuje oči.

EDINOST. — IZPLAČAJ PET STO DOLARJEV NA GRADBI! Kadar poravnaj svoj dolg, prejmeš odgovor!

FARMA NA PRODAJ. Izvrstna prilika za človeka, ki želi dobiti res dobro farmo obsejajočo 125 akrov v slovenski naselbini. Rodovitna zemlja v lepem kraju, opremljena s vsem modernimi in najnovejšimi stoji. S farmo se proda: 3 konji, 24 glav goveje živine, par sto kokoši, pohištvo in vse ostalo blago. Farma in vse poslopje je v dobrem stanju. To vse se proda za prvotno ceno. Pišite na naslov: M. Omerič, R. D. 1, Fly Creek, N. Y. (Adv.)

POTNIKI v stari kraj in EMIGRANTJE iz starih krajev pritejo preko EMIL KISS BANKIRJA 133-2d Av., New York. Daneske pošiljave — Dolari — (Dinarji). Hranilni oddelki. Javni informativni. Pišite za informacije.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
 LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
 Cene oglasov po dogovoru. Rokopis se ne vrača.
 Narodina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.
 Naslov na vse, kar ima stik s urednikom:
"PROSVETA"
 2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.
"THE ENLIGHTENMENT"
 Organ of the Slovenic National Benefit Society.
 Owned by the Slovenic National Benefit Society.
 Advertising rates on agreement.
 Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.
 "MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Vzroki nespojoja v Jugoslaviji.

Constantine Brown, poročevalac "Chicago Daily News", je poslal 1. julija iz Pariza dva članka, v katerih razpravlja o politični situaciji v Jugoslaviji. Prvi članek sledi:

I.

Velik del kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, katero sem o biskal pred kratkim, je v neprestanem kipenju. To kipenje izvira iz ostrih ukrepov beogradske vlade in iz sahtov Hrvatov in Slovencev po avtonomiji. Stališče vlade je zelo neprijetno.

Neki poslanec v skupščini mi je dejal: "Položaj se bi lahko spreminil prej ko v enem letu, če bi vlada ne bila tako sovinitična. V kraljevini so narodnostne manjšine, ki imajo udobno življenje. To so Turki in Nemci. Ti imajo več privilegij kot katere druga narodnostna manjšina v Jugoslaviji. Zakaj Reke, ker ne zahtevajo avtonomije in njihovi poslanci vselej podpirajo vladajočo stranko. Srbi se jih ne boje, ker so tako majhni po številu, da ne tvorijo nobene nevarnosti srbskemu narodu. Oboji, Turki (v Bosni in Hercegovini) in Nemci imajo svoje šole, cerkve in mošaje. Srbska vlada jim plačuje duhovnika in učitelje. V skupščini pa Nemci in Turki glasujejo slepe za vlado."

Dejstvo, da so Turki in Nemci zvesti vladi, ker jim daje verake in kulturne privilegije, še ni odprlo oč ostrih sovinitov, da bi na ta način lahko pridobili tudi druge manjšine.

Služaj drugih narodnosti je seveda drugačen. Hrvatje in Slovenci so pa stavili močnejši od Srbov; vrnutega smatrajo, da stoji duhovno nad Srbi. Tekom stoletij, ko so Srbi stali na mestu pod turškimi jarmom, so Hrvatje in Slovenci pod Avstrijo dospeli na precejšnje stopnje civilizacije. Doim se za Srbi neprestano bojevali za neodvisnost, so Hrvatje in Slovenci živili mir in kulturo pod zaščito tedaj mogočnega Avstrije.

Medtem ko so Hrvatje in Slovenci res napredovali kulturno, so pa zaostali v militarističnem smislu. Na drugi strani so Srbi zaostali intelektualno, razvili pa so se v vojski bojevnike, tako da so danes najboljši vojaki na Balkanu.

Is teh posledic se je porodil konflikt. Hrvatje in Slovenci, smatrajo se usako višje, zahtevajo vsaj enake pravice za Srbi, ako ne prednosti v državi. Na drugi strani pa Srbi, smatrajo se močnejše v orožju, nedeje deliti oblasti s Hrvati in Slovenci, ker se boje, da bi jih oboji kmalu nadvladovali. Srbi hočejo obdržati prvo besedo v državi; njihov argument je armada, ki je v rokah Srbov.

Da obdrža prvo besedo, so morali Srbi dati mnogo koncesij sosedom na škojo Jugoslavije, predvsem na škodo Hrvatov in Slovencev. To kaže slučaj Reke. Vlada v Beogradu je izročila Reko Italijanom skoraj zaastonj. "Če bi bila Pašićeva vlada dala reški pakt na ljudsko glasovanje, bi 90 odstotkov volilcev glasovalo proti paktu," je rekel prej omejeni poslanec. "Ampak vlada je mislila, da zna bolj kaj ljudstvo hoče kot pa ljudstvo in je sprejela sramotno pogodbo, s katero ni pridobila nič. Jugoslavija je popolnoma kapitulirala pred Italijo; niti prijateljstva Italije ni s tem dobila. Privilegij, poslani naše lade v svobodno cono reške luke ne pomeni nič, kajti Italija nas lahko kljub pogodbi oropa tega privilegija, kadar hoče."

Neki hrvaški nacionalist je pa dejal: "Reka je naravna hrvaška luka. Srbi, ki despotično vladajo združenemu narodu, se niso brigali za nako gospodarsko blaginjo, zato so dali Reko Italijanom. Pogodba ima nekaj ugodnosti za Srbijo. Srbi so se naprimer iznebili nevarnosti vojne s Italijo in zdaj lahko koncentrirajo svoje vojaške sile za raznarodnje nevarnih narodnosti, katere tvorijo takozvano združeno kraljevino. Toda s stališča kraljevine kot enotne države je reška pogodba katastrofa. To je srbsko-italijanska pogodba in nič drugega."

Kljub opoziciji namerava beogradska vlada izvajati reški pakt. Ne zmeči se za proteste Hrvatov in Slovencev. Srbski diplomati, ki vodijo državne posle v Beogradu, vedo, da na izgrajo bogve kako važne vloge v politiki zapadne Evrope, hočejo pa biti vodilna sila na Balkanu. Zato dajejo kon-

Vodiljni zrakoplov.

Za vodiljni zrakoplov so izdelali sedaj Nemci, ki so iniciatorji vse akcije, načrte za nove zrakoplove, doslej največje, kar jih je na svetu, celo za polovico večje kot znani ameriški "Shennandoah", ki bi se bil pred par meseci skozi ponesrečil. Te nove zrakoplove bodo imele približno pet milijonov kubnih čevljev ali približno 150 tisoč kubnih metrov prostornine za plin. Vozile bodo s hitrostjo 132 kilometrov na uro in bodo lahko prevozile 12,000 kilometrov v zraku.

Ker je po versailski mirovni pogodbi prepovedano Nemčiji graditi zrakoplove, je prenešla svojo zračno plobov in inozemstvo in v zadnjem času prav intenzivno v Južno Ameriko, kamor se Nemci trumoma izseljujejo, snatrajoč jo za svoje bodoče kolonije. Nemci so uvideli, da so la veliki vodiljni zrakoplovi v trgovinskem oziru dobičkoslani. Zato je kaj umljivo, da streme za tem, da dobe na tem polju prvenstvo v svoje roke, ki so ga malo pred vojno skoro dosegli. Vendar pa nemški inženirji ne zanemarijo letal, ki jih smatrajo bolj a vojne stroje in v izvidne avr. s ugorabne. — Največji uspeh je dosegel nemški Fokker "T 2", ki je preletel ogromno razdaljo, nekaj nad 4000 kilometrov, med New Yorkom in San Diegom v Kaliforniji. Mali nemški zrakoplov "Bodensee" je preletel skoraj 6000 kilometrov in opravljal prevozno službo med različnimi mesti v Nemčiji, dokler ni tega prepovedala medzaverna komisija. Omenjeno letalo je nosilo le dva moza, "Bodensee" pa stalno po 20 potnikov, kar še samo daje prednost zrakoplovom pred letali. Aeroplane se more primerjati s vlakom. V obeh primerih je potrebna sila, da se prideri in premaka odpor. Pri letalu je moč sorazmerna s težo, ni pa odvisna od velikosti in hitrosti aeroplana. Toda letalo potrebuje 40krat več konjskih sil, tako teže kot vlak in približno 100krat večjo turo kot parnik. V vseh slušajih prevladuje isto razmerje med motorjem in skupno težo natovorenega aeroplana, vlaka ali parnika, ali s drugimi besedami, da mora biti tovor na letalu na konjako cilo motorja 40 krat manjši kot na vlaku in 100 krat manjši kot pri parobrodu. Pri došlej zgrajenih aeroplanih odpade na težo letala 60 odstotkov, na vse ostalo, kurivo, moštvo in tovor, pa samo 40 odstotkov.

V tem oziru pa je zrakoplov popolnoma različen od letala in se more primerjati najbolje s ladjo na vodi. — Pri zrakoplova je moč motorja odvisna od hitrosti zračne lade, pri letalu pa od teže. Pri zrakoplovu vzame nase težo lade in tovora plin in se motorji razbijejo le kot gonilno sredstvo za premikanje v zraku, doim morajo pri aeroplani nositi motorji težo letala in ga premikati. V tem tiči glavna razlika med obema zračnima voziloma.

Jasno je, da je le zrakoplov rešil vprašanje tovorov in ljudi na veliko razdaljo. Letala morajo preleteti le gotove oddaljenosti, za zrakoplove pa skoraj ni meje, ako imajo le sicer vse pogoje za to. Ako novi nemški zrakoplovi, ki jih nameravajo uporabiti na progi med Španijo in Južno Ameriko in so tipa "Zeppelin", prevozijo s 150,000 kubnimi metri plina 12,000 kilometrov, bi mogla zračna ladja s nad pol milijona kubnih metrov plina prevoziti polovico zemeljske oble ob ravniku. — Zrakoplov, ki tehta, recimo, 500 ton, more nositi v zraku 500 potnikov, veliki angleški parnik "Majestic" s 58,000 tonami in 80,000 konjskimi silami pa največ 4000 ljudi. Parnik porabi torej pri polovični hitrosti 20 konjskih sil za vsakega potnika, zrakoplov pa le 8 pri hitrosti nad 100 km na uro. Pa tudi glede kurjave je prevoz potnikov in blaga po zraku mnogo cenejši kot po vodi ali celo po železnici, neglede na to, da je večkrat hitrejša prevozno sredstvo.

Nastaja vprašanje, zakaj niso že v prekomorski vojni izpizdili zrakoplovi parnikov. Zakaj ne investirajo bogataši svoje ogromne kapitalne v takih podjetjih, ki bi gotovo nosila masne dobičke? Edino zato, ker je tre a rešiti prej še nekaj problemov, predno bo zrakoplov poraben kot zamišljeno prometno sredstvo in priznan kot najbolj ustrežajoče vozilo, v prvi vrsti glede varnosti. Za rešitev teh vprašanj se po sebnost v Ameriki sijo zanimajo in se tamkaj dela v tej smeri največ poizkusov, navadno s popolnim uspehom.

Meteoriti.

Agitacija s pšenico.

Borsni spekulanti se z radnje dni naglani ceno pšenici na \$1.32 bušel in ceno koruzi na \$1.13.

Zakaj? Zato, da bodo nezadovoljni farmerji na severozapadu pozabili na La Folletta in volili Coolidge ali Davisa. Pametni farmerji se bodo vprašali, zakaj cena skače gor šele zdaj, zakaj ni skakala lani in predlanskim. Vprašali se bodo tudi, koliko časa ostane ta cena.

Agitacija s klobasami.

V Izraelu je velik strah pred La Follettom. Prodani možgani so na delu vsopovod, da ga omejejo s blatom. Velika zabava je, čitati, kaj mu vse pravijo in kake grehe mu očitajo.

La Follette je ameriški Herriot! La Follette je ameriški Kerenski, ki spusti, boljševeje v hišo La Follette je socialist v koži patriotja! La Follette je najel socialiste! Socialisti so najeli La Folletta! La Follette je demagog! La Follette je orožje demagogov!

La Follette ni brez napak. Ampak "lumparije", ki mu jih podtikajo, bodo senatorju več koristile kot škodile.

Ali je to enotna fronta?

Kapitalisti in ljudje, ki pravijo da so komunisti, očno napadajo La Folletta. To je torej tista "enotna fronta"!

Da, da, zapoji!

Majk iz Clevelanda še ni spenil himne v čast slovenskemu kralju Matjažu v Ameriki. Tak da, no, zapoji!

Moralna obleka.

Papež je razpisal nagrado za najbolj moralno obleko krščanske šene od nogavic do "fige" na glavi.

Stara turika moda, katero so moderne Turkinje zavrgle, bi bila še najboljša. Mogoče zasluži nagrado sledeča sugestija: Povijte žensko s povoji od podplatov do temena in zakijte jo v vrečo! Duhovni se ne bodo potem pohuševali.

Kosmati Indijanci.

Ako pride te dni vest, da so odkrili črne Indijance v Floridi, rdeče zamorce v Kanadi, pisane

Meteoriti.

Tartare v Bengalu in žolte Črnogorce v Hercegovini, ne smej se prijatelj. To je zdaj na dnevnem redu.

"Belim" Indijancem iz Paname so radnji teden sledili Indijanci nekje na pacifični obali, ki so kosmati kakor medvedje.

Well — vse je mogoče, odkar so patri odkrili spečega kralja Matjaža v Clevelandu . . .

Krasna ideja.

Kakor je razpiti umor Frankovega dečka nekaj posebnega, tako hočejo zdaj narediti iz obravnave proti Leopoldu in Loebju še večjo posebnost. Čikaška "Tribune" predlaga, da se obravnava radiozira, da bo vsa dežela silila "sijajne" argumente za in proti izpovedi prič itd. — Hearstov list "American", ki ima že od nekaj bismiško piko na "Tribuno", sarkastično protipredlaga, da se naj obravnava vrši v velikem baseball parku in običajno naj plača vstopnico.

Good! Še nekaj v interesu javne morale. Če se zgodi čudež, da bosta morila obojena na smrt in obojena, naj se eksekucija filmira in potem kaže v vseh gledališčih ter dvoranah ok velikih praznikov.

Milvaški cirkus.

Milwaukee, Wis. — Kralj Matjažev cirkus v tem mestu je bil še precej originalen. Glavne točke so bile:

1. Prizor na odru: Klovn: "Socialisti so svinje, svinje, svinje, svinje!"
2. Prizor v kuhinji: Babe (med seboj, ko je bila ukradena ena potica): "Svinja, svinja!"
3. Prizor: Za baro (ko je bila treba plačati stroške čez \$800, a ni bilo nobenih dohodkov): "Svinje!" (Dalje prih.)

Simbol grobov.

Patron vseh onih, katerim gre "večen mir in pokoj", je kralj Matjaž.

Naj živi sto let!

Naši okutani sosedje jazno protestirajo, češ, da njihov kralj Matjaž ni mrtev in da ne spi, marveč da živi in čuje.

Naj živi, naj živi toliko časa, da pokolje vas in vašo kimajočo vojsko!

K. T. B.

KAJ IMAJO DELAVCI PRIČAKOVATI?

Kaj imajo delavci pričakovati? Na kratko povedano: Depresijo in oživljenje industrije, pa zopet depresijo in oživljenje industrije itd. dokler traja sedanj način blagovne produkcije in distribucije. Ali bolj razumljivo povedano: Trpljenje, za njim malo manj trpljenja, pa zopet trpljenje in malo manj trpljenja in tako dalje, dokler se bo v človeški družbi produciral zaradi profita in ne zaradi ljudskih potreb.

W. G. Besler, predsednik Central New Jersey železnice, je to povedal z drugimi besedami, ki to pomenijo kot zgornje. Besler je rekel: "Industrijska izravnava, ki pomeni znižanje cen, mezde in tarifa in ki prinese brezposelnost, prihaja."

In to se je zadnjih deset let parkrat ponovilo, kar je povedal Besler, tako da se je vsak delavec lahko prepričal, da je delavski položaj vedno enak: večasi malo več trpljenja, večasi malo manj trpljenja, ampak trpljenje je trajno.

Pred izbruhom svetovne vojne je bilo precej čedno število delavcev brez dela. Prišla je vojna, število brezposelnih delavcev se je povečalo za nekaj časa, nakar so se narodila v industriji povečala in zaposlenih je bilo zopet več delavcev. Končno je prišel kratak čas, ko so morali delavci opravljati čezurno delo. Sledil je konec vojne in sledila je zopet brezposelnost, nato so pa zopet zaposlili več delavcev in zdaj prihaja čas ko bodo delavce zopet zaposlili v manjšem številu, in nato pride kratka doba, ko bo zopet več delavcev delalo v industriji itd.

Po teh desetih letih so pa delavci ravno tako bogati, kot so bili pred izbruhom svetovne vojne. Njih gospodarski položaj se ni prav nič spremenil, nekaterim se je polabsal, in delavci so ostali ravnatoko nepreskrbljeni za bodočnost, kot so bili pred izbruhom vojne. Brezposelnost ali majhna bolezen že prinese največjo bedo v delavsko družino, ker ni delavcem od sadov njih dela ostalo toliko, da so preskrbljeni za take pojave. In kako so delavci preskrbljeni za starost? Tako kot so bili pred desetimi leti. Kdor nima otrok, da ga podpirajo na stara leta, ko ne more več delati, mora prosičati ali pa oditi v okrajno zavetišče za stare in obnemogle. Gospodarski položaj za delavce je postal nespremenjen, naobratno se je pa gospodarski položaj onih, za katere delavci delajo, izdatno izboljšal. Nekateri so nagromadili k nagrabljenim milijonom nove milijone, tisti, ki so premoogli manj kot milijon dolarjev, so pa postali milijonarji. Nekaj med njimi jih je tudi bankrotiralo, ali teh je malo, da jih ni vredno omenjati. Besler, ki spada med podpornike privatnih bizniških interesov, to prav dobro vidi. Ne opazi pa tega delavci, ki največ trpe zaradi krivičnega gospodarskega sistema. Ako bi delavci to opazili, kar je Besler, tedaj bi se pobrigali, da odpravijo trpljenje, ki jim ga prinaša sedanj sistem blagovne produkcije in distribucije. Organizirali bi se. In sicer bi se organizirali gospodarsko, strokovno in politično. Tako so namreč organizirani gospodarji, da obdržijo sedanj gospodarski sistem. Vsekakor mora biti te vrste organizacija dobra, kajti gospodarji niso poslabšali svojega gospodarskega sistema, dasiravno so v veliki manjšini v primeri z delavci.

Delavci se morajo pobrigati sami za osvobodjenje iz moderne tlake. Organizirati se morajo, združiti se morajo posamezne delavske organizirane frakcije, kadar je treba nastopiti proti skupnemu sovražniku.

Danes ni večina delavcev organizirana, organizirani delavci se pa cepijo v razne frakcije, ki hodi vsaka svojo pot. Ako bi bili delavci po večini organizirani in če bi se razne organizirane delavske frakcije sporazumele za jedinstven nastop ob času volitev, tedaj bi delavci prav zanesljivo izvolili močno zastopstvo v postavodajne zastope. Kadar se bo to zgodilo, tedaj bo tudi prihajal čas, da se delavski gospodarski položaj obrne na bolje.

Dolžnost delavskih voditeljev in časnkarjev je pa, da delavstvo probujajo, ga navajajo k organizaciji in skušajo razne delavske skupine pridobiti za spozrazum na skupnem programu, ki omogočuje uspešno delo v korist delavskega razreda. Res je težka naloga, ampak na svetu ni nič neizvršljivega. Trdna volja in vztrajno delo premagata vse ovire, ako se ima pred očmi le cilj, osebnosti se pa puste na strani, kakor da bi jih ne bilo. To uče skušnje iz preteklosti in potrdili bodo to dogodki v bodočnosti.

KAJ IMAJO DELAVCI PRIČAKOVATI?

Kaj imajo delavci pričakovati? Na kratko povedano: Depresijo in oživljenje industrije, pa zopet depresijo in oživljenje industrije itd. dokler traja sedanj način blagovne produkcije in distribucije. Ali bolj razumljivo povedano: Trpljenje, za njim malo manj trpljenja, pa zopet trpljenje in malo manj trpljenja in tako dalje, dokler se bo v človeški družbi produciral zaradi profita in ne zaradi ljudskih potreb.

W. G. Besler, predsednik Central New Jersey železnice, je to povedal z drugimi besedami, ki to pomenijo kot zgornje. Besler je rekel: "Industrijska izravnava, ki pomeni znižanje cen, mezde in tarifa in ki prinese brezposelnost, prihaja."

In to se je zadnjih deset let parkrat ponovilo, kar je povedal Besler, tako da se je vsak delavec lahko prepričal, da je delavski položaj vedno enak: večasi malo več trpljenja, večasi malo manj trpljenja, ampak trpljenje je trajno.

Pred izbruhom svetovne vojne je bilo precej čedno število delavcev brez dela. Prišla je vojna, število brezposelnih delavcev se je povečalo za nekaj časa, nakar so se narodila v industriji povečala in zaposlenih je bilo zopet več delavcev. Končno je prišel kratak čas, ko so morali delavci opravljati čezurno delo. Sledil je konec vojne in sledila je zopet brezposelnost, nato so pa zopet zaposlili več delavcev in zdaj prihaja čas ko bodo delavce zopet zaposlili v manjšem številu, in nato pride kratka doba, ko bo zopet več delavcev delalo v industriji itd.

Po teh desetih letih so pa delavci ravno tako bogati, kot so bili pred izbruhom svetovne vojne. Njih gospodarski položaj se ni prav nič spremenil, nekaterim se je polabsal, in delavci so ostali ravnatoko nepreskrbljeni za bodočnost, kot so bili pred izbruhom vojne. Brezposelnost ali majhna bolezen že prinese največjo bedo v delavsko družino, ker ni delavcem od sadov njih dela ostalo toliko, da so preskrbljeni za take pojave. In kako so delavci preskrbljeni za starost? Tako kot so bili pred desetimi leti. Kdor nima otrok, da ga podpirajo na stara leta, ko ne more več delati, mora prosičati ali pa oditi v okrajno zavetišče za stare in obnemogle. Gospodarski položaj za delavce je postal nespremenjen, naobratno se je pa gospodarski položaj onih, za katere delavci delajo, izdatno izboljšal. Nekateri so nagromadili k nagrabljenim milijonom nove milijone, tisti, ki so premoogli manj kot milijon dolarjev, so pa postali milijonarji. Nekaj med njimi jih je tudi bankrotiralo, ali teh je malo, da jih ni vredno omenjati. Besler, ki spada med podpornike privatnih bizniških interesov, to prav dobro vidi. Ne opazi pa tega delavci, ki največ trpe zaradi krivičnega gospodarskega sistema. Ako bi delavci to opazili, kar je Besler, tedaj bi se pobrigali, da odpravijo trpljenje, ki jim ga prinaša sedanj sistem blagovne produkcije in distribucije. Organizirali bi se. In sicer bi se organizirali gospodarsko, strokovno in politično. Tako so namreč organizirani gospodarji, da obdržijo sedanj gospodarski sistem. Vsekakor mora biti te vrste organizacija dobra, kajti gospodarji niso poslabšali svojega gospodarskega sistema, dasiravno so v veliki manjšini v primeri z delavci.

Delavci se morajo pobrigati sami za osvobodjenje iz moderne tlake. Organizirati se morajo, združiti se morajo posamezne delavske organizirane frakcije, kadar je treba nastopiti proti skupnemu sovražniku.

Danes ni večina delavcev organizirana, organizirani delavci se pa cepijo v razne frakcije, ki hodi vsaka svojo pot. Ako bi bili delavci po večini organizirani in če bi se razne organizirane delavske frakcije sporazumele za jedinstven nastop ob času volitev, tedaj bi delavci prav zanesljivo izvolili močno zastopstvo v postavodajne zastope. Kadar se bo to zgodilo, tedaj bo tudi prihajal čas, da se delavski gospodarski položaj obrne na bolje.

Dolžnost delavskih voditeljev in časnkarjev je pa, da delavstvo probujajo, ga navajajo k organizaciji in skušajo razne delavske skupine pridobiti za spozrazum na skupnem programu, ki omogočuje uspešno delo v korist delavskega razreda. Res je težka naloga, ampak na svetu ni nič neizvršljivega. Trdna volja in vztrajno delo premagata vse ovire, ako se ima pred očmi le cilj, osebnosti se pa puste na strani, kakor da bi jih ne bilo. To uče skušnje iz preteklosti in potrdili bodo to dogodki v bodočnosti.

KAJ IMAJO DELAVCI PRIČAKOVATI?

Kaj imajo delavci pričakovati? Na kratko povedano: Depresijo in oživljenje industrije, pa zopet depresijo in oživljenje industrije itd. dokler traja sedanj način blagovne produkcije in distribucije. Ali bolj razumljivo povedano: Trpljenje, za njim malo manj trpljenja, pa zopet trpljenje in malo manj trpljenja in tako dalje, dokler se bo v človeški družbi produciral zaradi profita in ne zaradi ljudskih potreb.

W. G. Besler, predsednik Central New Jersey železnice, je to povedal z drugimi besedami, ki to pomenijo kot zgornje. Besler je rekel: "Industrijska izravnava, ki pomeni znižanje cen, mezde in tarifa in ki prinese brezposelnost, prihaja."

In to se je zadnjih deset let parkrat ponovilo, kar je povedal Besler, tako da se je vsak delavec lahko prepričal, da je delavski položaj vedno enak: večasi malo več trpljenja, večasi malo manj trpljenja, ampak trpljenje je trajno.

Pred izbruhom svetovne vojne je bilo precej čedno število delavcev brez dela. Prišla je vojna, število brezposelnih delavcev se je povečalo za nekaj časa, nakar so se narodila v industriji povečala in zaposlenih je bilo zopet več delavcev. Končno je prišel kratak čas, ko so morali delavci opravljati čezurno delo. Sledil je konec vojne in sledila je zopet brezposelnost, nato so pa zopet zaposlili več delavcev in zdaj prihaja čas ko bodo delavce zopet zaposlili v manjšem številu, in nato pride kratka doba, ko bo zopet več delavcev delalo v industriji itd.

Po teh desetih letih so pa delavci ravno tako bogati, kot so bili pred izbruhom svetovne vojne. Njih gospodarski položaj se ni prav nič spremenil, nekaterim se je polabsal, in delavci so ostali ravnatoko nepreskrbljeni za bodočnost, kot so bili pred izbruhom vojne. Brezposelnost ali majhna bolezen že prinese največjo bedo v delavsko družino, ker ni delavcem od sadov njih dela ostalo toliko, da so preskrbljeni za take pojave. In kako so delavci preskrbljeni za starost? Tako kot so bili pred desetimi leti. Kdor nima otrok, da ga podpirajo na stara leta, ko ne more več delati, mora prosičati ali pa oditi v okrajno zavetišče za stare in obnemogle. Gospodarski položaj za delavce je postal nespremenjen, naobratno se je pa gospodarski položaj onih, za katere delavci delajo, izdatno izboljšal. Nekateri so nagromadili k nagrabljenim milijonom nove milijone, tisti, ki so premoogli manj kot milijon dolarjev, so pa postali milijonarji. Nekaj med njimi jih je tudi bankrotiralo, ali teh je malo, da jih ni vredno omenjati. Besler, ki spada med podpornike privatnih bizniških interesov, to prav dobro vidi. Ne opazi pa tega delavci, ki največ trpe zaradi krivičnega gospodarskega sistema. Ako bi delavci to opazili, kar je Besler, tedaj bi se pobrigali, da odpravijo trpljenje, ki jim ga prinaša sedanj sistem blagovne produkcije in distribucije. Organizirali bi se. In sicer bi se organizirali gospodarsko, strokovno in politično. Tako so namreč organizirani gospodarji, da obdržijo sedanj gospodarski sistem. Vsekakor mora biti te vrste organizacija dobra, kajti gospodarji niso poslabšali svojega gospodarskega sistema, dasiravno so v veliki manjšini v primeri z delavci.

Delavci se morajo pobrigati sami za osvobodjenje iz moderne tlake. Organizirati se morajo, združiti se morajo posamezne delavske organizirane frakcije, kadar je treba nastopiti proti skupnemu sovražniku.

Danes ni večina delavcev organizirana, organizirani delavci se pa cepijo v razne frakcije, ki hodi vsaka svojo pot. Ako bi bili delavci po večini organizirani in če bi se razne organizirane delavske frakcije sporazumele za jedinstven nastop ob času volitev, tedaj bi delavci prav zanesljivo izvolili močno zastopstvo v postavodajne zastope. Kadar se bo to zgodilo, tedaj bo tudi prihajal čas, da se delavski gospodarski položaj obrne na bolje.

Dolžnost delavskih voditeljev in časnkarjev je pa, da delavstvo probujajo, ga navajajo k organizaciji in skušajo razne delavske skupine pridobiti za spozrazum na skupnem programu, ki omogočuje uspešno delo v korist delavskega razreda. Res je težka naloga, ampak na svetu ni nič neizvršljivega. Trdna volja in vztrajno delo premagata vse ovire, ako se ima pred očmi le cilj, osebnosti se pa puste na strani, kakor da bi jih ne bilo. To uče skušnje iz preteklosti in potrdili bodo to dogodki v bodočnosti.

KAJ IMAJO DELAVCI PRIČAKOVATI?

Kaj imajo delavci pričakovati? Na kratko povedano: Depresijo in oživljenje industrije, pa zopet depresijo in oživljenje industrije itd. dokler traja sedanj način blagovne produkcije in distribucije. Ali bolj razumljivo povedano: Trpljenje, za njim malo manj trpljenja, pa zopet trpljenje in malo manj trpljenja in tako dalje, dokler se bo v človeški družbi produciral zaradi profita in ne zaradi ljudskih potreb.

W. G. Besler, predsednik Central New Jersey železnice, je to povedal z drugimi besedami, ki to pomenijo kot zgornje. Besler je rekel: "Industrijska izravnava, ki pomeni znižanje cen, mezde in tarifa in ki prinese brezposelnost, prihaja."

In to se je zadnjih deset let parkrat ponovilo, kar je povedal Besler, tako da se je vsak delavec lahko prepričal, da je delavski položaj vedno enak: večasi malo več trpljenja, večasi malo manj trpljenja, ampak trpljenje je trajno.

Pred izbruhom svetovne vojne je bilo precej čedno število delavcev brez dela. Prišla je vojna, število brezposelnih delavcev se je povečalo za nekaj časa, nakar so se narodila v industriji povečala in zaposlenih je bilo zopet več delavcev. Končno je prišel kratak čas, ko so morali delavci opravljati čezurno delo. Sledil je konec vojne in sledila je zopet brezposelnost, nato so pa zopet zaposlili več delavcev in zdaj prihaja čas ko bodo delavce zopet zaposlili v manjšem številu, in nato pride kratka doba, ko bo zopet več delavcev delalo v industriji itd.

Po teh desetih letih so pa delavci ravno tako bogati, kot so bili pred izbruhom svetovne vojne. Njih gospodarski položaj se ni prav nič spremenil, nekaterim se je polabsal, in delavci so ostali ravnatoko nepreskrbljeni za bodočnost, kot so bili pred izbruhom vojne. Brezposelnost ali majhna bolezen že prinese največjo bedo v delavsko družino, ker ni delavcem od sadov njih dela ostalo toliko, da so preskrbljeni za take pojave. In kako so delavci preskrbljeni za starost? Tako kot so bili pred desetimi leti. Kdor nima otrok, da ga podpirajo na stara leta, ko ne more več delati, mora prosičati ali pa oditi v okrajno zavetišče za stare in obnemogle. Gospodarski položaj za delavce je postal nespremenjen, naobratno se je pa gospodarski položaj onih, za katere delavci delajo, izdatno izboljšal. Nekateri so nagromadili k nagrabljenim milijonom nove milijone, tisti, ki so premoogli manj kot milijon dolarjev, so pa postali milijonarji. Nekaj med njimi jih je tudi bankrotiralo, ali teh je malo, da jih ni vredno omenjati. Besler, ki spada med podpornike privatnih bizniških interesov, to prav dobro vidi. Ne opazi pa tega delavci, ki največ trpe zaradi krivičnega gospodarskega sistema. Ako bi delavci to opazili, kar je Besler, tedaj bi se pobrigali, da odpravijo trpljenje, ki jim ga prinaša sedanj sistem blagovne produkcije in distribucije. Organizirali bi se. In sicer bi se organizirali gospodarsko, strokovno in politično. Tako so namreč organizirani gospodarji, da obdržijo sedanj gospodarski sistem. Vsekakor mora biti te vrste organizacija dobra, kajti gospodarji niso poslabšali svojega gospodarskega sistema, dasiravno so v veliki manjšini v primeri z delavci.

Delavci se morajo pobrigati sami za osvobodjenje iz moderne tlake. Organizirati se morajo, združiti se morajo posamezne delavske organizirane frakcije, kadar je treba nastopiti proti skupnemu sovražniku.

Danes ni večina delavcev organizirana, organizirani delavci se pa cepijo v razne frakcije, ki hodi vsaka svojo pot. Ako bi bili delavci po večini organizirani in če bi se razne organizirane delavske frakcije sporazumele za jedinstven nastop ob času volitev, tedaj bi delavci prav zanesljivo izvolili močno zastopstvo v postavodajne zastope. Kadar se bo to zgodilo, tedaj bo tudi prihajal čas, da se delavski gospodarski položaj obrne na bolje.

Dolžnost delavskih voditeljev in časnkarjev je pa, da delavstvo probujajo, ga navajajo k organizaciji in skušajo razne delavske skupine pridobiti za spozrazum na skupnem programu, ki omogočuje uspešno delo v korist delavskega razreda. Res je težka naloga, ampak na svetu ni nič neizvršljivega. Trdna volja in vztrajno delo premagata vse ovire, ako se ima pred očmi le cilj, osebnosti se pa puste na strani, kakor da bi jih ne bilo. To uče skušnje iz preteklosti in potrdili bodo to dogodki v bodočnosti.

KAJ IMAJO DELAVCI PRIČAKOVATI?

Kaj imajo delavci pričakovati? Na kratko povedano: Depresijo in oživljenje industrije, pa zopet depresijo in oživljenje industrije itd. dokler traja sedanj način blagovne produkcije in distribucije. Ali bolj razumljivo povedano: Trpljenje, za njim malo manj trpljenja, pa zopet trpljenje in malo manj trpljenja in tako dalje, dokler se bo v človeški družbi produciral zaradi profita in ne zaradi ljudskih potreb.

W. G. Besler, predsednik Central New Jersey železnice, je to povedal z drugimi besedami, ki to pomenijo kot zgornje. Besler je rekel: "Industrijska izravnava, ki pomeni znižanje cen, mezde in tarifa in ki prinese brezposelnost, prihaja."

In to se je zadnjih deset let parkrat ponovilo, kar je povedal Besler, tako da se je vsak delavec lahko prepričal, da je delavski položaj vedno enak: večasi malo več trpljenja, večasi malo manj trpljenja, ampak trpljenje je trajno.

Pred izbruhom svetovne vojne je bilo precej čedno število delavcev brez dela. Prišla je vojna, število brezposelnih delavcev se je povečalo za nekaj časa, nakar so se narodila v industriji povečala in zaposlenih je bilo zopet več delavcev. Končno je prišel kratak čas, ko so morali delavci opravljati čezurno delo. Sledil je konec vojne in sledila je zopet brezposelnost, nato so pa zopet zaposlili več delavcev in zdaj prihaja čas ko bodo delavce zopet zaposlili v manjšem številu, in nato pride kratka doba, ko bo zopet več delavcev delalo v industriji itd.

Po teh desetih letih so pa delavci ravno tako bogati, kot so bili pred izbruhom svetovne vojne. Njih gospodarski položaj se ni prav nič spremenil, nekaterim se je polabsal, in delavci so ostali ravnatoko nepreskrbljeni za bodočnost, kot so bili pred izbruhom vojne. Brezposelnost ali majhna bolezen že prinese največjo bedo v delavsko družino, ker ni delavcem od sadov njih dela ostalo toliko, da so preskrbljeni za take pojave. In kako so delavci preskrbljeni za starost? Tako kot so bili pred desetimi leti. Kdor nima otrok, da ga podpirajo na stara leta, ko ne more več delati, mora prosičati ali pa oditi v okrajno zavetišče za stare in obnemogle. Gospodarski položaj za delavce je postal nespremenjen, naobratno se je pa gospodarski položaj onih, za katere delavci delajo, izdatno izboljšal. Nekateri so nagromadili k nagrabljenim milijonom nove milijone, tisti, ki so premoogli manj kot milijon dolarjev, so pa postali milijonarji. Nekaj med njimi jih je tudi bankrotiralo, ali teh je malo, da jih ni vredno omenjati. Besler, ki spada med podpornike privatnih bizniških interesov, to prav dobro vidi. Ne opazi pa tega delavci, ki največ trpe zaradi krivičnega gospodarskega sistema. Ako bi delavci to opazili, kar je Besler, tedaj bi se pobrigali, da odpravijo trpljenje, ki jim ga prinaša sedanj sistem blagovne produkcije in distribucije. Organizirali bi se. In sicer bi se organizirali gospodarsko, strokovno in politično. Tako so namreč organizirani gospodarji, da obdržijo sedanj gospodarski sistem. Vsekakor mora biti te vrste organizacija dobra, kajti gospodarji niso poslabšali svojega gospodarskega sistema, dasiravno so v veliki manjšini v primeri z delavci.

Delavci se morajo pobrigati sami za osvobodjenje iz moderne tlake. Organizirati se morajo, združiti se morajo posamezne delavske organizirane frakcije, kadar je treba nastopiti proti skupnemu sovražniku.

Danes ni večina delavcev organizirana, organizirani delavci se pa cepijo v razne frakcije, ki hodi vsaka svojo pot. Ako bi bili delavci po večini organizirani in če bi se razne organizirane delavske frakcije sporazumele za jedinstven nastop ob času volitev, tedaj bi delavci prav zanesljivo izvolili močno zastopstvo v postavodajne zastope. Kadar se bo to zgodilo, tedaj bo tudi prihajal čas, da se delavski gospodarski položaj obrne na bolje.

Dolžnost delavskih voditeljev in časnkarjev je pa, da delavstvo probujajo, ga navajajo k organizaciji in skušajo razne delavske skupine pridobiti za spozrazum na skupnem programu, ki omogočuje uspešno delo v korist delavskega razreda. Res je težka naloga, ampak na svetu ni nič neizvršljivega. Trdna volja in vztrajno delo premagata vse ovire, ako se ima pred očmi le cilj, osebnosti se pa puste na strani, kakor da bi jih ne bilo. To uče skušnje iz preteklosti in potrdili bodo to dogodki v bodočnosti.

KAJ IMAJO DELAVCI PRIČAKOVATI?

Kaj imajo delavci pričakovati? Na kratko povedano: Depresijo in oživljenje industrije, pa zopet depresijo in oživljenje industrije itd. dokler traja sedanj način blagovne produkcije in distribucije. Ali bolj razumljivo povedano: Trpljenje, za njim malo manj trpljenja, pa zopet trpljenje in malo manj trpljenja in tako dalje, dokler se bo v človeški družbi produciral zaradi profita in ne zaradi ljudskih potreb.

W. G. Besler,

LES BO ORNEKAL MATER ZENLJO.

matstreniki pravijo, da sta planeti dva planeta obljuda, Zemlja in Mars. 22. avgusta 1924, nas obišče Mars, in sicer takrat oddaljen od zemlje s 34.475.947 milj. to je najbližja razdalja med Marsom in našo Zemljo. Kadar je najbolj oddaljen od nas, pa meri ta razdalja 400.000 milj. Vse zvezdarne na svetu bodo ob tej priliki skušale opazovati, ako eksistira življenje na Marsu. Naše zanimanje si lahko razlagamo, kajti življenje na drugi vjesti naša največja znanost. In to ve narava, ki nam omogoča v svojem rastlinskem kraljestvu vse, kar potrebujemo za zdravje našega zdravja. Vse rastline v Trinerjevem zdravilnem vinu imajo svoj poseben učinek v rastlinstvu. Ta izborni ohranilec zdravja drži črevesje v odprto, pomaga prebavi in je zdrav tek. Mrs. Pattie nam je pisala iz Peterburga, Va., 16. junija: "Prejela sem se o velikih rezultatih, ki jih daje zdravilo grenkega črevesja. Počutil sem mnogo, mnogo na želcu, da mi poljete še tuzeta steklenic." Če vam zdravilo ali trgovci ne morejo postreči, pišite na Joseph Company, Chicago, Ill. (Adv.)

STARO DOMOVINO SO OD POTOVALI

on in Julija Lukačević v Zagreb, Milivoj Braje v Zagreb, J. Černy v Prago, Joseph in Vjera Veverka v Prago, Paul in Jessie Kolenko v Zagreb, Brki in soproga Anna v Beogradu, Ivan in soproga Frenk v Zagreb, Ana in soproga Simon v Beogradu, Josip in soproga Antunija Mitchell, Silvia in soproga Marko Vujić, in Nikola in soproga Wm. Nichol, in soproga Doka in hčerka Kranjčec v Zagreb, Vasilij in soproga Josefa Janež v Prago, Bohumil Hejtman in soproga Marie v Zlonice, po Stanho, Vineenc, Alojzije in soproga Konecny v Bohuslavice, Maravko, Vyneck in soproga in Podnok, okraj Uhliski in soproga Julie Lupačeva in soproga Františka in soproga Lingrova v Pisek, Ferdinand in soproga v Češke Budajovice. Imena imenovani so bili odlojeni od parobrodne oddelke American State Bank in Ka- State Bank, sedaj združene in soproga American State Bank, Blue Island Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

POZOR ROJAKI!

na katerega veseli iti živeti v bližini v prijazne Ribniške doline na Dolenskem, se mu tuudi zelo ugodna prilika ku- "Kovačev posestvo" v Hro- 25. let pet minut peš pod no. Mislil sem iti tja sam, ki je bolezen pretrgala moj posestvo se nahaja v zelo lepem kraju poleg državne, ki gre na Kočevje na eni strani, na drugi pa potok Bi- tako da je varen krasan in različenega sadnega dre- in gospodarski poslopiji ka- hla, hlev, skedenj, svinjaki, ovčarica in drugo, vse v dobrem stanju, kakor tudi dva gozda, in košenice itd. Za vsa na- pojasnila o ceni in ugodno- obrnite se do lastnika na na- Frank Tekautz, P. O. Box Chisholm, Minn. (Adv.)

RAD BI IZVEDEL

vega brata Franc Česnika, v Kočah št. 44 pri Pre- ku, na Notranjskem. Zadi- je pisal iz Piekarn in to se enim letom dni, od tedaj pa nis nis za njega. Cenjene ro- prosim, če kdo ve kaj o da mi to sporoči, ako bo pa ta oglaš čital, naj se nemu- javi svojemu bratu: Antonu št. 519 Van Street, Barber- Ohio. (Adv.)

RAD BI IZVEDEL

vega prijatelja Louis Koge- na vsa skupaj v Alaski leta Potrze se je on preselil v elaw, Wash. Cenjene rojake prosim, če kdo ve za nje- alav, da mi to sporoči, ako sam čital ta poziv, naj se moj naslov: Vinko Sepieh, Box 107, Coverdale, Pa- tany Co.) (Adv.)

Zgoraj je detajliran rezultat o izidu splošnega glasovanja štev. 5. Za slučaj, da katero društvo zapazi kako pomoto, naj to nemudoma naznani gl. uradu, da popravimo napako. V zadnji izdaji smo že poročali, kateri kandidati so bili izvoljeni v gl. odbor S. N. P. J. Vsi bodo nastopili svoja mesta 1. januarja, 1925. Nekatera društva so glasovala za kandidate v koloniki odsek in sicer za vse kandidate ne glede na to, v katerem okrožju se nahajajo, toda to je neveljavno in smo morali tukaj popraviti.

8868	2617	1044	4115	5952	2290	8920	809	993	1713	9782	2460	9437	2702	0263	8854	11130	5415	5112	1824	1948	1244	1489	1210	2451	3647	2936	1519	1562	1198	1990	1565	1249	4888	5261	2683	2537	1808	1577	2151	4218	6279	6444	3698	2114	1547	1105	1933	3063	1392	709	1909	3542	3723	2429	1692	1935	911	150	182	187	413	1210	730	305	186	10199	9878	10101		
Štev. druš.	Gainhar	Tauchar	Oresnick	Rögel	Vidrich	Rupnik	Turk	Lozier	Ermenc	Petrich	Novak	Patlin	Vogrich	Zugel	Godina	Medvelek	Zavertnik	Berger	Zavertnik	Oshel	Dermota	Halner	A. Mahnich	F. Mahnich	Rogelj	Zaita	Grahek	Omahne	Podboj	Zevnik	Udovich	Prostor	Shragal	Križmanič	Tauchar	Demshar	Česen	Merstak	Roblek	Stančič	Udovich	Underwood	Železnikar	Terčelj	Pogledich	Bregant	Pasarich	Paulich	Gorlek	Pugelj	Benkle	Hren	Zupančič	Ambrožič	Zorko	Grobel	Vidmar	Čebular	Peryon	Martz	Teran	Klun	Šular	Golob	Stružnik	Praprotnik	Aleš	Olip	Oven	Štev. druš.

NADZORNI ODBOR

PODZORNI ODBOR

BOLNIKI ODBOR